

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XIV, NR. 144

aprilie 2012

<http://apostolul.slineamt.ro>

CENTENARUL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR din județul Neamț

• Un secol de activitate

Motto:

Cine înalță pe învățător înalță însuși Națiunea.
(Diesterweg)

Înainte de 1912, anul constituirii Asociației Învățătorilor din Județul Neamț ca secție a Asociației Generale a Învățătorilor din România, pregătirea atmosferei prielnice unei astfel de organizații era de mult începută.

Această pregătire se datorea în primul rînd învățătorilor de pe Valea Bistriței, care îl aveau în frunte pe Mihai Lupescu (1861-1922), învățător model, înzestrat cu o mare energie creatoare și

cu o deosebită capacitate organizatorică.

Pînă a fi legiferate „cercurilor culturale”, el aduna pe învățătorii de pe Valea Bistriței și le făcea cunoscute noutățile din domeniul învățămîntului primar și despre Asociația Generală a Învățătorilor din România, care funcționa încă din anul 1898 și care a avut primul congres la Ploiești.

Primul președinte al Secției Județene Neamț a fost învățătorul Leon Mrejeriu (n. 10. 02. 1879, Cotîrgaș, Broșteni, Neamț-d.14. 05. 1945, Mizil), fost elev al lui Mihai Lupescu.

Leon Mrejeriu, împreună cu alți colegi din acea vreme, între care, amintim pe Constantin Fedeleș, mort în Primul Război Mondial, Alexandru Ionescu, Constantin Scutărăscu, Ioan Radu și mulți alții au constituit „Asociația Învățătorilor Nemțeni” care a fost printre primele din România. Asociația avea și are un caracter (scoop) pe care și l-a păstrat accentuîndu-l pînă astăzi cu totul deosebit de al altor organizații profesionale și anume: Solidarizarea și organizarea învățătorilor într-o comuniune nu este și nu a fost numai măsura de apărare și dobîndire de drepturi și avantajii, ci este colaborarea tuturor spre a se putea găsi și folosi cele mai potrivite mijloace pentru educarea copi-

ilor neamului și poporului român.

În toate activitățile membrilor asociației, educatoare, învățători, profesori nu au discutat numai probleme care îi privesc pe ei, în interesele lor personale, au discutat și au dezbătut probleme de interes obștesc, național, pedagogic și social.

Prin cîte a trecut neamul nostru și la cîte a fost martor, Asociația a ieșit mai mare și mai întărită, încît astăzi după o sută de ani de existență ea se poate mîndri cu rezultate remarcabile.

Profesor Gheorghe AMAICEI, președinte al Asociației Învățătorilor din Județul Neamț

(continuare în pag. 4)

OCTAVIAN GOGA

(n. 1 aprilie 1881, Rășinari - d. 7 mai 1938, Ciucea)

Afost un poet român, ardelen, politician de extremă dreaptă, (pronazist, mason și antisemit) și prim-ministrul României de la 28 decembrie 1937 pînă la 11 februarie 1938. Membru al Academiei Române din anul 1920.

„Patriotismul este în inimile sincere, în afară de orice tendință politică, un simțămînt adevărat și adînc, și întrucît este astfel, poate fi, în certe împrejurări, născător de poezie. și în asemenea împrejurări excepționale ne pare a se afla autorul nostru, cînd într-o parte a poeziilor sale reprezintă și rezumă iubirea și ura, durerile și speranțele unui neam amenințat în existența sa”.

Titu MAIORESCU

Fără îndoială ne aflăm în fața unui eveniment memorabil. Nimeni nu împlinește în fiecare zi o sută de ani. Asociația Învățătorilor din Neamț a bifat, alături de alte fapte de seamă, și această performanță. Primul ei merit este de a se suprapune în mare măsură gloriei învățămîntului românesc, următorul, imediat - sau, poate, chiar mai important decît primul - este acela de a devansa cotidianul prin gîndire temeinică, prin organizare riguroasă, prin perceperea sensibilă a realităților momentului și prin rezultate, de cele mai multe ori, de-a dreptul excepționale.

Asociația Învățătorilor nu a fost și nu este doar o organizație de breaslă. Ea a pledat nu doar pentru Carte, ci și pentru Patrie și s-a jertfit efectiv atît la catedră cît și în tranșee. Legăturile pe care Asociația le cultivă și în prezent cu Basarabia sînt o dovadă că lecția înaintașilor a fost bine învățată.

Din păcate nu traversăm cea mai senină perioadă din istoria României. Nădăjduim că, aflat pe mîini de ispravă, stîndarul învățămîntului nemțean va reuși să mobilizeze și să biruie oceanul de prostie, inconștiență, fariseism și nepăsare care ne înconjoară.

Și, în numele acestei credințe, salutăm cu dragoste și cu reverență Centenarul Asociației Învățătorilor din județul Neamț!

Gabriel PLOSCA, președintele SLLICS Neamț
Mircea ZAHARIA, redactor șef, revista Apostolul

Conferința Instituturilor și Învățătorilor din Județul Neamț.
Președinte Domnul TITUS D. MARDARESCU, revisor școlar al circumscripției.

„Lumea asta e pe dos, toate merg cu susu-n jos: puțini suie, mulți coboară, unul macină la moară. Și-apoi acel unul are atunci pîinea, și cuțitul și taie de unde vre și cît îi place, tu te uiți și n-ai ce-i face”

CREANGĂ - APOSTOLUL

Nu am rezistat să pun acest fragment în deschiderea prezentului memento, în ciuda prea puținei sale legături cu restul, pentru relevanța pe care o capătă el, în prezentul referențial. Dar eu despre Creangă - apostolul vreau să vă vorbesc, despre straniul mărțisor prins în pieptul simțirii românești de 1 Martie

1837. Au trecut, iată, șapte pătrimi de veac. ...Al cui apostol a fost Creangă? Mai îmi vine să spun - al lui Eminescu. Marea generație a clasicilor junimiști, Slavici, Caragiale, Creangă, aduși de intuiția poetului la cenaclu, au perpetu-

at peste decenii, mult după moartea acestuia, nu numai memoria sa și o adorație fără margini, dar și obsesia perfecțiunii în creație. Dar Creangă a fost mult mai mult decît atît.

O, da, a fost, așa cum sîntem noi toți, un apostol al luminării minților tinere, al „iezișorilor” din mahalaua Păcurarilor, spre care înnota zilnic prin noroaiile lașilor și cărora le spunea, cu familiară apostrofă în loc de profesorală importantă: „mă, țică, ia treci la tablă și fă pe crăcănatul (M) și pe burduhănosul (B)”. Așa l-a găsit un revisor școlar cu ochi de noapte și

fruntea de răsărit de lună:

„Mă recomand - Mihai Eminescu.”

...Și copilăria fiecăruia dintre noi s-a luminat ca de zorii trîmbițați de cocoși peste apa Ozanei.

A fost un apostol al cărții, al iubirii de școală,

asa cum a învățat, nu de la „metecul” cartofor de la Fălticeni, ci de la Bădița Vasile, cel „cuminte, harnic și rușinos ca o fată mare”, de la profesorul „Nicolai Nanu, de la școala lui Balos din Broșteni” și mai ales de la părintele profesor Isaiia Duhu; poate și de la alți dascăli cu drag de carte. A fost un apostol al învățămîntului rațional și logic, în disprețul frazelor gongorice care-i zăpăceau mintea bietului Trăsnea (care, apropo, a ajuns preot, conform documentării lui Călinescu). A scris abecedare, cărți de citire, metodici de predare pentru clasele primare care s-au folosit decenii la rînd. Cu destulă acrimonie, colegii redactori mărturisesc obsesia sa pentru munca bine gîndită, pentru limba română care să sune românește: era capabil să repete un ceas și mai bine o propoziție care nu i se părea bine construită: „Din in, ca și din cînepă, tot pînză se face”. A fost un apostol al lucrului bine și cu judecată făcut.

A fost un apostol al bunului-simț și al ome-

niei, nu doar împietrind „caracuda” junimistă cu comentarii care vitriolau snobismul unora, dar, la o adică, neezitînd să-și croiască zdravăn, în plină stradă, cu bățul greu de corn, unicul fecior care, mîndru de uniformă sa de proaspăt elev-ofițer, se depărta sfîrșit de tatăl care stătea de vorbă cu un măturător.

A fost un apostol al neamului, implicîndu-se cu pasiune și cu ironia sa inimitabilă în politică, martore ne sînt versurile lui Iacob Negruzzi, viitorul său coleg de la „Junimea”. A fost implicat în mișcarea separatistă, condusă de un important ierarh, atunci cînd i s-a părut că Moldova a ieșit păcălită din unirea cu Muntenia. A avut tristețea să vadă același ierarh, în urma unor sfîrșiri, aprobînd excluderea sa, biet diacon care înghițise atîtea, din cler.

...Și tot mai rămîn atîtea de spus.

Ada POPOVICI
(continuare în pag. 8)

Tradiția românească în programul „Școala altfel”

Programul "Școala altfel" a adus în școlile românești o animație peste așteptări, mobilizând toată suflarea, de la micuții din grădinițe și pînă la liceeni, în acțiuni care mai de care mai inedite, unde, cel mai adesea, au fost prezente și cadre didactice sau personalități ale municipiului.

Una dintre acțiunile cu mare priză la public, care a vizat segmentul elevilor de liceu, s-a desfășurat la mijlocul săptămîinii rezervate acestui program în Casa de Cultură din Roman, combatanții întrecîndu-se în contextul celei de a treia ediții a manifestării culturale "De la Dragobete la Sărbătoarea Rusaliilor - Tradiție și legendă la români", inițiată de către prof. Dan Laurențiu Leoreanu, primarul municipiului. Cu acest prilej liceenii românești au avut ocazia să demonstreze cît de bine cunosc tradițiile populare românești, cîștigătorii din acest an fiind membrii echipajului de la Grupul Școlar "Vasile Sav". Dar, după cum a afirmat edilul Romanului la festivitatea de premiere "toți cei prezenți au fost cîștigători" prin abordarea acestui gen de întrecere cu specific strict autohton.

Animația din săptămîna cuprinsă între 2 - 8 aprilie a pus stăpînire și pe celelalte instituții de cultură din urbea mușatină care au cunoscut un aflix de public fără precedent. "Am fost plăcut surprins să constat apetitul elevilor pentru tot ceea ce înseamnă spațiu cultural și sincer mărturisesc că nu mă așteptam chiar la atîția vizitatori. Mă bucur, de asemenea, că am reușit ca la toate cele trei instituții muzeale din municipiu să-i întîmpinăm pe elevi cu lucruri interesante și am putut citi pe chipul lor bucuria de a ne fi trecut pragul", a spus Adrian Ciobanu, șef Secție Muzeistică Roman. De un succes aparte s-a bucurat și expoziția intitulată "Fluturi și petale" organizată la Muzeul de Științele Naturii, însă, în această perioadă, atît săliile Muzeului de Istorie, cît și cele ale Muzeului de Artă s-au dovedit neîncăpătoare.

Trăgînd o linie după săptămîna cu "Școala altfel, pot spune că ecurile au fost peste măsură de favorabile acestui program pe care și elevii, dar și educatorii îl doresc și pentru anul. "A fost într-adevăr o săptămîna în care s-a făcut școală <<altfel>>, în care au predominat acțiunile dintre cele mai diversificate, de la curățenia în parcul orașului, pînă la excursii și vizite la instituțiile de cultură, sau acțiuni organizate exclusiv de către elevi, lucruri care ne-au surprins în cel mai plăcut mod. Sperăm ca după acest succes, programul să fie menținut în structura anului școlar viitor, iar cu experiența dobîndită anul acesta să putem performa și mai bine" a spus Prof. Mihai Armanu, directorul Școlii "Mihai Eminescu" din Roman.

La mulți ani „patriarhului” culturii românești!

În fiecare an, pe 25 martie, de Buna Vestire, cum nu se putea mai frumos, româneștii mai poartă în suflet o sărbătoare - aceea a patriarhului culturii românești, profesorul Gh. A. M. Ciobanu fiind unanim recunoscut drept întîiul între cei de stria cărturărească din urbea la care, tot în luna lui mărțisor, au pus voievozii temelie.

Profesor între profesori, reper între generațiile de romanvodiști de ieri și de astăzi, scriitorul, eseistul și criticul de artă Gheorghe A. M. Ciobanu marchează de oarece decenii ființarea spiritualității Romanului, oferindu-le celorlalți, muritorilor de rînd adică, briliante luminătoare de inimă și de minte, prin opera și prin prezența fără egal a Domniei sale... Supranumit pe drept cuvînt patriarhul culturii românești, Gheorghe A. M. Ciobanu s-a impus prin modalitatea de a dăruii cunoștințele și rodul puterii sale de muncă oamenilor din și de peste hotarul urbei mușatine pentru care a fost și va rămîne o figură emblematică.

Omniprezent la toate manifestările culturale - în Roman și în toată Moldova - domnia - sa a readus și readuce, picurînd din sufletul său, muzica marilor valori universale, dar și a celor românești. Sute de comunicări, însoțite de demonstrații muzicale, au încîntat de-a lungul anilor elevii și studenții, determinîndu-i în mod discret să înțeleagă bogăția spirituală a creațiilor aparținînd clasicilor, romanticilor și contemporanilor. Un moment emoționat al aniversării de la finele lunii martie a fost și

vizita unui alt remarcabil profesor românesc, Dan Laurențiu Leoreanu, care i-a adus „omagiul comunității căreia ilustrul cărturar i-a dat o parte din strălucirea ultimelor decenii, vegheat cu vrednicie de D-na. prof. Elena Ciobanu, rămasă la rîndu-i în galeria de aur a romanvodiștilor de odinioară”.

La cei aproape 90 de ani ai săi, cu bucuria-i molipsitoare, dar și cu umorul și modestia recunoscute de-acum, întîiul între cărturarii urbei mușatine a spus:

"Mie întotdeauna îmi plăcea să citez filmul <<Oprîți planeta, vreau să cobor>>, și, pentru că-mi plăcea sintagma asta, spuneam adesea <<Oprîți planeta, vreau să rămîn>>... Acum, dincolo de toate acestea, aș vrea să spun că este o bucurie să fii pe planetă, o bucurie să se bucure planeta că ai fost și tu pe ea, că ai... călcat-o în picioare, și o bucurie pentru planetă să-și deschidă brațele și să te primească în liniștea ei”...

Ziua Romanului, la mîna dascălilor

Și în acest an, manifestarea dedicată primei atestări documentare a municipiului a fost dominată de amploarea sesiunii de comunicări și referate riguros intitulată "Din istoria orașului Roman: 620 de ani de la prima atestare documentară". În ziua de 30 martie, la manifestarea găzduită de "Sala Unirii" a Muzeului de Istorie au fost prezenți cu lucrări care au captat atenția auditoriului profesori din școlile românești, oaspeți sosiți din alte localități, sau chiar personalități culturale de marcă, printre care s-a numărat și Prof. Dr. Vasile Ursachi fostul director al prestigioasei instituții românești care a găzduit evenimentul în discuție.

Spicuiind din programul manifestării, ar fi de remarcat dintre profesorii românești deja consacrați ca prezență la acest gen de acțiuni nume precum Carmen Elena Diaconu ("Puțini sînt aleșii"), Constantin Adamovici ("În memoriam: Mihai Simion - Pictorul liniștii"), Monica Pescaru, (spicuirii din presa de demult), Petru Flechea (Romanul de altădată) sau Petrea Pavel, cel care a vorbit măiestru despre "Sfînta" de la Trifești, respectiv icoana făcătoare de minuni care înnoiează Biserica "Sf. Nicolae". Ar mai fi de reținut numele lui Adrian Ciobanu, șef secție muzeală Roman, Mihaela Ciobanu, muzeograf la Muzeul de Artă, Minodora Ursachi, un nume cu greutate în mișcarea culturală românească din ultimele decenii, Cătălina Ivan, muzeograf la Muzeul de Științele Naturii. Acest sir de nume și de personalități a fost întregit de prezența la manifestarea din 30 martie a întîiului dintre cărturarii românești, Prof. Gheorghe A.M. Ciobanu, și nu în ultimul rînd a primului gospodar al urbei, Prof. Dan Laurențiu Leoreanu.

Dragă tuturor româneștilor, această manifestare anuală a avut acum semnificația unui eveniment special. Certificatul de naștere al urbei dintre Siret și Moldova, hrisovul de danie semnat de Roman I Mușat, la 30 martie 1392, unul dintre cele mai importante documente de la sfîrșitul secolului al XIV-lea, rotunjind o vîrstă venerabilă ce merită a fi comemorată din plin.

„Bătălia” gradațiilor...

Vacanță, vacanță, numai că pentru cei mai merițiși dintre dascăli grijile nu au încetat cu totul, "bătălia" gradațiilor de merit fiind în toi, pînă și-n săptămîna pascală a ortodocșilor. Mirajul unui "ban în plus" la leafă, vreme de cinci ani, îi face pe ipoteticii cîștigători să lege zile și nopți de nesomn. "A concepe un astfel de dosar, necesită foarte multă muncă! Este nevoie de foarte multe dovezi care să demonstreze că cel care optează pentru o gradatie de merit o merită pe deplin. La noi în școală avem depuse multe dosare, respectiv de la <<Vasile Sav>> sînt 11 cadre didactice, plus alte trei venite de la Școala <<Carol I>>, din cartierul Nicolae Bălcescu, care este structura noastră, toate fiind cu potențial maxim pentru a se număra printre beneficiarii ce urmează a fi stabiliți la nivelurile superioare", a declarat Prof. Adriana Drăghici, director la Grupul Școlar "Vasile Sav" Roman.

Dincolo, în tabăra candidaților la gradații, atmosfera a fost încinsă pînă-n ultima zi în care s-au putut depune dosarele la nivelul structurilor de bază. "Sper să fie cu folos toată alergătura, toată această zbatere pe care o facem pentru a recupera, practic, din veniturile pe care le aveam în urmă cu doi ani ca profesor. O diplomă, o strîngere de mînă, chiar grațitudinea elevilor și adesea a părinților - toate acestea constituie o recompensă pentru tot ceea ce faci. Dar nu bani. Prin tot ceea ce fac în munca mea la catedră nu caut să fiu răsplătit într-un fel anume, însă dacă legea permite o astfel de competiție, cu beneficiile de rigoare, mi-am spus <<de ce nu ?>>, a mărturisit o profesoară cu state vechi la catedră. Asta doar, cum spunea domnia - sa, "dacă selecția se va face după ceea ce conține dosarul, fără a mai puncta și alte... criterii!"

Grupaj de A. OPRIS

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Profesorul Emil Bucureșteanu, cunoscut cititorilor noștri prin colaborările sale de-a lungul anilor, dar și prin referirile noastre la cărțile sale, ne propune o nouă carte **Proprietatea e sfîntă** -, în care și-a propus să romanteze o perioadă străbătută de România în a doua jumătate a secolului al XX-lea și în primii ani ai noului mileniu.

Proprietatea e sfîntă este, de fapt, istoria unui sat, localizat de autor în Moldova de Mijloc, în localitatea Valea Oilor din Județul Neamț, din această zonă mai fiind pomenite și alte localități: Piatra-Neamț, Bicz, Roman, Tazlău, Borca, Buhuși ș. a. Protagoniste sînt două familii de țărani, Zavalichi și Buzalichi, prezentate într-o trecere rapidă a celor trei generații (Ion și Gheorghe, veterani din Primul Război Mondial,

feciorii acestora, Ghiță, brigadier la sectorul zootehnic, Ion, brigadier la sectorul vegetal, ale gospodăriei agricole colective, și copiii lor: Dan și, respectiv, Raluca) de la sistemul capitalist la perioada de cooperativizare a agriculturii din anii de dictatură comunistă, de după cel de Al Doilea Război Mondial, și, după 1989, înapoi la capitalism, dar, de data aceasta, unul sălbatic, cu totul diferit de cel din urmă cu jumătate de secol.

Este o carte-document a unei perioade istorice reconstituite din amintirile unui martor ocular, amintiri decantate în timp și așternute în pagină literară la senectute, cu detașarea pe care o oferă autorului vîrstă înțelepciunii. În canavaua cărții, sînt inserțiate momente principale din anii de transformare socialistă a agriculturii, de la trecerea pămîntului "din proprietatea în devălmășie în proprietatea întregului popor, deci a nimănu", la rezolvarea "problemelor teritoriale de pe malul Pîrului Oilor" (a se citi, pretext de ceartă între vecini), acțiune realizată doar într-un an de "oamenii în roșu". Cititorul află: cum s-a făcut colectivizarea, prin

lămurirea țărănilor de către muncitorii veniți de pe șantierul Hidrocentralei de la Bicz; cum încercau țărăni să se opună colectivizării fugind în păduri, în unele locuri, intervenind armata și făcîndu-se arestări; cum s-a renunțat la cai; cum s-a desfășurat adunarea celor 11. 000 de țărani, organizată cu prilejul încheierii procesului de colectivizare (1962) sau

Note de lector:

UN ROMÂN DOCUMENT

lucrările Congresului al XIV-lea al P. C. R., dar și cum s-a desfășurat Revoluția din 1989 ("Azi la Timișoara mîine în toată țara"); află: despre practica agricolă a elevilor; despre împotrivirea unui mare activist de partid ca Ceaușescu să fie reales la Congres (aluzie la un fapt real: propunerea lui Constantin Pîrvulescu ca Ceaușescu să nu mai fie reales în funcția supremă, la Congresul al XII-lea, în 1979); certurile oamenilor de la pămînt, după 1990, ca și înainte de colectivizare, pentru ca, în final, să fie pusă în discuție zădărnica zbatere omenești. Astfel, Lița, după ce i-a ținut lumina celei mai bune prietene, Tița, plecînd spre casă tristă. Se așează pe capătul punții subiectul certurilor dintre cele două familii, cu picioarele aruncate deasupra fricelului de apă lîmpede ce curgea liniștit, mîngîind pietrele.

- De cînd or fi? De cîți ani le-o fi spălat apele? Și nouă nu ne trebuie

nici măcar o piatră după ce murim. Și ne-am certat pentru o bucată de prund. Și cite pietre sînt de care nimeni n-are nevoie.

Nu sînt uitate nici anumite personalități (Constantin Matasă, "popa care s-a lăsat de cele sfînte și s-a apucat de arheologie"), persoane cu funcții în aparatul de partid sau profesori, ale căror nume, deși anagramate, sînt ușor de recunoscut, de către cei care i-au cunoscut înainte de 1989: secretari ai comitetului județean, Sănuce și Hanuga, profesorul Țibuncu ș. a.

Ca și în romanele precedente, Emil Bucureșteanu are același fel hîtru de a relata faptele, în spiritul naratorului popular, folosind ingredientele stilului oral al narațiunii, în special, vocabularul graiului moldovenesc.

Deși în numai o sută de pagini de text, relatarea faptelor ce alcătuiesc o imagine a vieții rurale din România, pentru mai bine de o jumătate de secol, este făcută în ritm alert ca în succesiunea momentelor unui scenariu cinematografic, autorul dînd dovadă că este stăpîn pe diferitele modalități de alcătuire a unui text literar în proză, pe lîngă narațiunea propriu-zisă, evidențindu-se alcătuirea succintă, din tuse puține, dar sigure, a portretelor unor personaje (Moș Ilieș, Lița, Tița, Dan) și, mai ales, a dialogului condus cu iscusință, și cu grija ca vocabularul folosit de diferiți inși să fie adecvat profesiei, funcției și pregătirii intelectuale ale fiecăruia.

Proprietatea e sfîntă este un roman document ce trebuie citit de către cei ce au trăit acele timpuri, dar mai ales de către cei care vor afla astfel o imagine a comunismului, mai aproape de adevăr. La urma-urmei, o imagine din viața oamenilor așa cum a fost și va fi mereu, cu sușuri și coborîșuri, cu bucurii și necazuri, o viață pe care, oricînd și oriunde, merită să o trăim.

Constantin TOMȘA

Concurs video pentru tineri „Generația '92”

Care este viziunea ta despre un stil de viață durabil peste 20 de ani? La această întrebare ar trebui să răspundă, în cadrul Concursului „Generația '92”, tinerii europeni născuți în 1991, 1992 sau 1993 printr-un material video care să prezinte viziunea lor. Materialele video trebuiau trimise în perioada 1 martie - 2 aprilie.

Câștigătorii concursului vor fi invitați să participe la un eveniment dedicat dezvoltării durabile care va avea loc la Copenhaga,

pe data de 5 iunie, când vor primi și premiile. Premiile sînt destul de atractive: premiul I -3.000 de euro și medalie; premiul II -2.000 de euro și medalie; premiul III - 1.000 de euro și medalie, în timp ce preferații publicului vor fi răsplătiți doar cu o medalie.

„În urmă cu douăzeci de ani, șefii de stat s-au reunit la Rio de Janeiro pentru primul „Summit al Pământului”. Conferința a reprezentat un eveniment istoric, ducînd la o serie de tratate în domeniul mediului. În luna iunie a acestui an, șefii de stat se vor întîlni din nou, în speranța că această întîlnire va marca un alt moment de cotitură cu con-

secințe pozitive pentru mediu. Agenția Europeană de Mediu (AEM) dorește să găsească tineri cu o viziune proaspătă despre modul în care pot fi soluționate cele mai acute probleme de mediu” precizează organizatorii.

Materialele video trebuie să aibă durata între 30 de secunde și 2 minute și să prezinte viziunea personală a concurenților despre un stil de viață durabil. Concurenții pot prezenta, de exemplu, principalele probleme de mediu din țara lor și viziunea lor despre modul de soluționare a acestora. O altă posibilitate ar fi ca ei să se concentreze asupra

modului în care generația lor ar putea orienta transformarea Europei spre un stil de viață mai durabil.

În concurs sînt acceptate o varietate de moduri de prezentare, de exemplu concurenții pot alege între jurnalism și ficțiune, acțiune în direct și animație, interviuri și imagini. Dacă materialele video sînt prezentate în altă limbă decît engleză, acestea trebuie să conțină subtitrare în engleză.

Publicul va avea la rîndul lui ocazia să voteze materialul video preferat pentru premiul „buzz” prin intermediul mijloacelor de comunicare socială.

„Roman Vodă”, gazda unui simpozion de anvergură

La finele lunii martie, Colegiul Național „Roman-Vodă” a găzduit cea de a III-a ediție a unei manifestări de anvergură internațională, respectiv Simpozionul cu tema „Evaluarea - instrument de pilotaj pedagogic”. Tema discuțiilor a vizat în mod deosebit modalitățile moderne de evaluare a elevilor. Evenimentul a reunit cadre didactice de prestigiu din învățămîntul universitar, precum profesor universitar doctor Carmen Mihaela Crețu, asistent universitar doctor Nicoleta Rogoz, doctorand Diana Chihaia, de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, inspectorul școlar general adjunct Vasile Munteanu, inspectorul de specialitate Meda Știrbu, reprezentanți ai Casei Corpului Didactic, cadre didactice din Neamț, Iași, Alba Iulia, București, Suceava, Tulcea și Craiova.

Dimensiunea internațională a manifestării a fost imprimată de prezența de marcă, respectiv cadre didactice din Anglia, Belgia și Statele Unite, ale căror lucrări se vor regăsi în volumul „Alternative pedagogice aplicate”, alături de cele prezentate de ceilalți participanți. De remarcat, în acest context, contribuția și eforturile depuse de către echipa de proiect formată din profesorii Otilia Cocuț, Beatrice Lăpușneanu, Maria Lozincă, Vasile Munteanu, inspector general adjunct, Mihaela Tanovici, director al Colegiului Național „Roman-Vodă”, Constantin Ostafe, director adjunct al Colegiului Național „Roman-Vodă”, precum și aportul Ing. Cristian Tudor, de la instituția gazdă.

A. OPRIS

La Cartianu,

Concursul Național „Ștefan Procopiu”

Sîmbătă, 24 martie, a avut loc o manifestare de tradiție a Colegiului Tehnic „Gheorghe Cartianu” din Piatra Neamț, Concursul Național de Referate și Comunicări „Ștefan Procopiu”, structurat pe trei secțiuni: Fizică, Științe și tehnologii, Metodică și predare științifică, care are o tradiție demnă de înviat pentru o astfel de manifestare, a împlinit 20 de ani de la prima manifestare de tipul simpozion sub același patronaj spiritual al cercetătorului, profesorului și binecunoscutului om de știință Ștefan Procopiu, somitate a fizicii și chimiei românești.

La ediția din acest an elevii au venit cu 18 lucrări la secțiunea gimnaziu fizică, din domenii diferite și interesante (Microturbina cu aburi, Sistemul de frînare al autovehiculelor, Generator electric, Energia eoliană, Poluarea și protecția mediului înconjurător etc), dar și cu 19 lucrări la secțiunea fizică liceu, la care și-a prezentat lucrarea despre „Electrografie” și elevul Strătilă Tudor Ion, de la „École Européenne” Bruxelles, Belgia, dar și elevii din Suceava, Iași, Orăștie și Ungheni, Republica Moldova. La secțiunea Științe și Tehnologii, au fost prezentate 19 lucrări din cele mai variate domenii ale științei, cum ar fi: „Energia solară - energia viitorului”, „Expansiunea roboților - Șanse și provocări pentru viitor” sau „Materiale textile inteligente - rezultatul tehnologiei textile avansate și tehnologiei infor-

maticii și electronicii”. Ca de obicei, a existat și secțiunea dedicată profesorilor, cea de „Metodică și inovare pedagogică”, care s-a bucurat de un real succes și în cadrul căreia au fost prezentate nu mai puțin de 48 de lucrări cu caracter metodic care mai de care mai incitante și alte 30 de lucrări cu caracter științific fiind prezentate în partea a doua a secțiunii.

Cu fiecare an ce a trecut de la debut, această manifestare științifică dedicată cadrelor didactice, dar și elevilor cu ambiții înalte în aceste discipline de studiu, a căpătat noi dimensiuni, atît din punctul de vedere al tot mai largii participări, cît și din punct de vedere științific, lucrările prezentate în cadrul simpozionului devenit de patru ani încoace concurs național de referate științifice au fost tot mai complexe, mai complete fiind apreciate ca atare.

Manifestarea este considerată un reper pentru învățămîntul tehnic din țară, la fiecare ediție a înregistrat o tot mai mare participare, lucrările și referatele de comunicări prezentate aici în domenii precum electronica, mecatronica sau tehnologia informației fiind foarte bine apreciate atît în țară, cît și peste hotare. La ediția de anul trecut, concursul s-a bucurat de prezența profesorului Dominique Lefevre, expert, șef de proiect la Polul Național - Educație pentru dezvoltare durabilă, Academia din Amiens.

EU ÎNVĂȚ, TU ÎNVEȚI...

Încă din primii ani de viață, învățăm să conjugăm verbul „a învăța”, fără a înțelege suficient de profund consecințele pe termen lung ale neaplicării acestuia în practică. Bunicii noștri și, în unele situații, părinții noștri nu au avut resurse și oportunități de a urma o formă sau alta de învățămînt nici în perioada anilor '50, iar unii nici în epoca ceaușistă.

Perioada post-decembristă a înlesnit accesul la învățatură pentru preșcolari, pentru cei din învățămîntul primar ori liceal. Mai sau alta de învățămîntul universitar s-a înregistrat o evoluție în sens ascendent, cei cu mai puține resurse și cu atît mai tinerii cu situație financiară peste medie avînd posibilitatea să urmeze forme de învățămînt diversificate, atît în sectorul de stat, cît și în cel privat, intern și extern. Deși ultimii 20 de ani au produs, la noi, o răsturnare de valori, istoria recentă a țării dezvoltate ne demonstrează un lucru: numai prin manifestarea asiduă a dorinței de studiu și de aprofundare a informației, vom putea să ne creăm un mediu care

să ne ofere confort, posibilități de cîștiguri financiare, de stabilitate și de modernizare a existenței.

În prezent, învățămîntul românesc nu traversează cea mai fericită perioadă din epoca modernă. Inconsecvența deciziilor, modificarea repetată și nejustificată a legislației în privința programelor școlare, a structurii anului de studiu, a metodelor de evaluare sumativă și finală au determinat, în ultima perioadă, instaurarea unei stări de confuzie totală și - de ce să nu recunoaștem? - a temerii de viitor în rîndurile ultimelor generații de elevi și, nu mai puțin, a părinților.

În ciuda acestei situații, elevii de astăzi, implicați într-o formă sau alta de învățămînt, trebuie să înțeleagă faptul că reușita în plan profesional este condiționată de cunoașterea aspirațiilor personale, de alegerea corectă a profesiei, de comunicarea într-un registru decent elev - cadru didactic și, mai ales, de aplecarea profundă asupra studiului. Acum, în al treilea mileniu, mai mult decît oricînd, cheia succesului rămîne tot modul în care înțelegem să conjugăm verbul „a învăța” pe tot parcursul vieții.

Daniela OCHIAN
Școala Posticeală, anul I TB

Pregătirea admiterii computerizate pentru anul școlar 2012 - 2013

Comisia județeană de admitere la liceu din cadrul Inspectoratului Școlar al Județului Neamț, prezidată de inspectorul școlar general adjunct Liliana Georgescu a făcut publice cele 24 de centre zonale de înscriere la admiterea computerizată pentru anul școlar 2012-2013. Două dintre aceste centre vor fi la Piatra Neamț, la Școala Elena Cuza și la Colegiul Național de Informatică, trei în municipiul Roman - Școala Vasile Alecsandri, Colegiul Național Roman-Vodă și Școala Alexandru

Ioan Cuza -, alte trei centre fiind constituite la Tîrgu Neamț la Liceul Economic Vasile Conta, Colegiul Național Ștefan cel Mare și la Colegiul Tehnic Ion Creangă.

1 mai 2012 este data limită pentru afișarea ofertei de școlarizare concretizată în profiluri, domenii și calificări profesionale, pentru învățămîntul liceal, filiera tehnologică, stabilirea codurilor pentru fiecare unitate, pe filiere, profiluri, specializări și pentru crearea bazei de date la nivelul fiecărei unități gimnaziale și la nivel județean, cu datele personale ale elevilor de clasa a VIII-a. În aceeași perioadă urmează să fie editată broșura cu

informațiile despre admitere, iar pînă pe 5 mai, în fiecare școală trebuie să ajungă broșurile și lista cu centrele de înscriere precum și școlile arondate lor. În acest timp, unitățile de învățămînt vor afișa graficul ședințelor de completare a opțiunilor de către absolvenți și părinții lor.

În perioada 7 mai - 1 iunie, vor avea loc sesiunile de instruire cu părinții și elevii pentru prezentarea procedurilor de admitere și a planului de școlarizare în baza cărora își vor exprima opțiunile.

Grupaj de Angela BRUDARU

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Din anul școlar viitor, clase de meserii în liceele tehnologice

Subiectul reînființarea școlilor profesionale care a suscitât interesul îndeosebi al televiziunilor de talk-show pare a se fi epuizat cel puțin deocamdată. Școlile nu vor fi reînființate din anul școlar 2012-2013, cum s-a tot zvonit, vor fi înființate în schimb clase de meserii sau profesionale în Liceele tehnologice.

Anul trecut, în decembrie, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a realizat un sondaj în rîndul unităților de învățămînt preuniversitar pentru a afla dacă este sau nu oportună înființarea acestor clase profesionale. Și marea majoritate au fost de acord, mai ales că există un segment de elevi care au foarte mici șanse să promoveze examenul de bacalaureat și care nu ar avea nici un viitor ca proaspeți absolvenți de liceu, cu un certificat de absolvent în buzunar și nu cu diploma de bac.

Inspectorul școlar general adjunct Vasile

Munteanu ne dă o serie de detalii: „Unii au solicitat ca aceste clase să înceapă cu clasa a X-a. Clasele vor fi înființate numai în liceele tehnologice pentru că o condiție de bază pentru realizarea lor este să existe dotări, resursă umană calificată și pe lîngă baza materială mai trebuie să existe și contracte cu firmele locale pentru realizarea stagiilor de practică. În județul Neamț urmează să fie înființate 23 de clase, cele mai multe dintre ele, 11, pentru mecanici, urmate de industrie textilă, alimentație publică și servicii”.

● Multe comisii și comitete, puține efecte

În plus, de cîțiva ani, Centru Național de Dezvoltare a Învățămîntului Profesional și Tehnic implementează mai multe proiecte ce beneficiază de cofinanțare europeană, cum ar fi „Corelarea ofertei educaționale a învățămîntului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii”, în parteneriat cu ISCTE-IUL Instituto Universitario de Lisboa,

Federația Sindicatelor Libere din Învățămînt și Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale. Proiectul își propune „creșterea relevanței ofertei de formare profesională inițială prin învățămîntul profesional și tehnic preuniversitar (IPT) în raport cu nevoile pieței muncii și cerințele de dezvoltare economică și socială, din perspectiva societății bazate pe cunoaștere, prin îmbunătățirea documentelor de planificare strategică în IPT la nivel județean și local”.

Grupul țintă al proiectului este reprezentat de directorii unităților de învățămînt profesional și tehnic, iar relevante ar fi obiectivele specifice ale acestui proiect, dacă ele s-ar pune și în practică și nu ar rămîne la stadiul de dezbateră... pe hîrtie. Astfel, se vorbește despre „creșterea relevanței Planurilor Locale de Acțiune în Învățămîntul profesional și tehnic (PLAI) în raport cu nevoile de educație și formare profesională previzionate la nivel regional și județean; creșterea coerenței între nivelurile regional și județean de planificare strategică printr-o mai bună integrare în PLAI a

priorităților stabilite la nivel regional (PRA) și a recomandărilor rezultate din monitorizarea progresului în implementarea PLAI; creșterea coerenței între nivelurile județean și local de planificare strategică prin monitorizarea de către CLDPS a Planurilor de Acțiune ale școlilor (PAS) și creșterea comparabilității între Planurile Locale de Acțiune în Învățămîntul profesional și tehnic (PLAI) prin adoptarea unor abordări comune facilitate de schimburile de experiență transnaționale (vizite de studii în țări ale UE) și schimburile de experiență interjudețene (activitățile de Peer learning între CLDPS)”.

Bine ar fi dacă lucrurile acestea s-ar pune în practică cu adevărat și dacă elevii care vor merge către aceste clase profesionale, din varii motive (unii pur și simplu că-i școala aproape de domiciliu, alții ca să nu se omoare cu învățatul!), ar avea siguranța că meseria pe care o învață în liceul tehnologic și în care efectuează practică în producție o vor putea practica ca anagajați, la absolvire.

A. BRUDARU

VIVAT ASOCIAȚIA

Asociația Învățătorilor Neamț e centenară. Vivat Asociația! Te felicită dascălimea nemțeană care a înfruntat mai toate lipsurile oferite de interminabila tranziție. Trăiesc mărețul eveniment toți educatorii, învățătorii și profesorii minunați, pătrunși de puterea sacrificiului, toți cei care îți cunosc congresele, conferințele și comemorările organizate în memoria meritușilor înaintași. Exemple?

29 martie 1942, Biserica Sf. Ioan Domnesc din Piatra Neamț, Asociația Învățătorilor Neamț, împreună cu Inspectoratul Școlar al județului Neamț au comemorat pe eroii învățători căzuți pe câmpul de onoare pentru eliberarea pământurilor strămoșești răpite de ruși. Participanți la comemorare: oficialitățile locale, familiile îndoliate ale eroilor, un număr mare de învățători din județ. Au vorbit cu nemărginit respect și evlavie despre cei 40 de învățători căzuți admirabil pentru reîntregire: C. Pricop - din partea Ministerului Culturii, M. Gavrilăscu - reprezentantul corpului preotesc și M. Avadanei - delegatul Asociației Învățătorilor Neamț. Numele eroilor comemorați sînt dăruite pentru vece pe monumentele din comunele Neamțului. Și la Tarcău, și la Alexandru cel Bun, și la Săvinești.

Cine a fost Mihail Avadanei? Un om distins, un dascăl nemțean de excepție. O minte luminată care a trudit toată viața pentru școala românească. Un învățător „bine”, și la propriu și

la figurat. Avea o înfățișare impunătoare și o privire ce te sfredelea pînă în inimă. Vorbea cu o siguranță - de parcă ar citit din carte. Locuia în mahalaua Precista, la umbra Borzogheanului pe actuala str. Prof. Ion Negre. Într-o casă modestă, cu cerdac, orientată spre Cernegura. Casa sa era gard în gard cu cea a cîntărețului de la Biserica Precista, pe numele lui, Simionescu. Trăia înconjurat de flori, verdeață, cărți, broșuri și reviste. A fost și unul din fondatorii revistei „Apostolul” pe care o citești acum. Și-au amintit despre el, mulți învățători: Gîrbuleț de la Văleni, Gavrilăscu de la Dumbrava Vale, Mircea de la Pingărași. Cînd s-a dat faimosul ordin de trecere a Prutului, a trecut și el „dincolo”. N-a recunoscut Tratatul ultrasecret Ribbentrop Molotov. Zeița Fortuna l-a ocrotit, s-a întors la Piatra întreg și nevătămat. A pus umărul la reorganizarea învățămîntului falimentat de război.

În a doua parte a vieții, învățătorul de o delicatețe uriașă, Avadanei s-a retras la Iași. L-a atras „capitala culturală” a României. Prima universitate din țară. Locuia în „coasta” Universității „Al. I. Cuza”, deasupra Str. Păcurari. Deși a ajuns universitar n-a uitat niciodată Neamțul. Nici noi nu l-am uitat pe el. Inv. Iacob de la Tarcău l-a caracterizat cel mai bine: „Matale, coane Mihai, ai fost un învățător care nu poate fi uitat de școala românească”. Și nu l-am uitat, Nici la centenarul Asociației Învățătorilor din Neamț.

Dumitru RUSU

Un secol de activitate

(urmare din pag. 1)

Activitatea asociației a cunoscut mai multe perioade de-a lungul timpului:

I. - Perioada anilor 1912 - 1944, cînd activitatea asociației poate fi apreciată ca deosebită, concretizată în mai multe domenii. Astfel, revista Școala și viața, anul X, nr. 1 din septembrie 1939, pp. 155-255, editată de Asociația Generală a Învățătorilor din România (director T. D. Iacobescu), analizînd activitatea secțiilor județene făcea următoarele aprecieri despre Asociația Învățătorilor din județul Neamț, pe care noi, în continuare, le sintetizăm:

- Secția a fost înființată în anul 1912 și a avut următorii președinți:

Leon Mrejeriu; - 1912-1914
Constantin Fedeleș - 1914-1916, (d. în război)
Constantin Stan - 1916-1920, inspector general;
Ioan Radu - 1920 pînă azi (1939), directorul Școlii Nr. 1 din Piatra-Neamț.

Referindu-se la realizările Asociației Învățătorilor din Județul Neamț, amintita revistă menționa:

- Secția de la Neamț are local propriu și numără în prezent 672 de membri;

- Domnul Radu este președintele actual, sub care clădirea a fost cumpărată de la Banca Națională, cu bani din cotizații și cu bani aduși de Leon Mrejeriu de la Minister și este denumită Casa Învățătorului;

- Banca Corpului Didactic, înființată în anul 1924, este cea dintîi din țară;

- Secțiunea are revista Apostolul (este vorba de seria I, care a apărut în perioada noiembrie 1934 - decembrie 1944).

II. - Perioada anilor 1944 - 1989, este cea în care, deși Asociația Învățătorilor din Județul Neamț nu a fost desființată, și-a încetat activitatea.

- Bunurile materiale ale Asociației au fost confiscate, o parte fiind preluată de Sindicatul Muncitorilor din Învățămînt și Cultură;

- Cu mare greutate s-a putut păstra Casa Învățătorilor, de pe Strada Petru Rareș nr. 24, în care a avut sediul, în două camere, Sindicatul Învățămînt și Casa de Ajutor Reciproc, care a provenit din Banca Cadrelor Didactice. Toți banii găsiți în casa de bani, precum și titlurile de valoare au fost confiscate/furate de glorioasa Armată Roșie.

Membrii Asociației se mai întâlneau la anumite activități sindicale și profesionale, în mod deosebit la Corul sindicatului învățămînt și trăiau cu speranța că lucrurile vor deveni din nou la normal. Unii dintre ei au prins aceste noi schimbări, reușind să ne mobilizeze și pe noi cei mai tineri.

III. - După decembrie 1989. Imediat după revoluție, un grup din vechea gardă, împreună cu unii mai tineri, au reușit să revitalizeze Asociația Învățătorilor din Județul Neamț.

Prin Sentința civilă nr. 163 din 5 octombrie 1990 a Judecătoria Piatra-Neamț, rămasă definitivă și investită cu formulă executorie, Asociația Învățătorilor din județul Neamț a fost reînființată și recunoscută cu statut de personalitate juridică.

La ședința de reînființare din ziua 2 octombrie 1990, la care au participat 121 cadre didactice (educatoare, învățători și profesori), după cum este stipulat în procesul-verbal încheiat cu această ocazie, s-a ales un comitet format din următoarele cadre didactice: învățătorul Gheorghe Șerban - președinte, învățătorul Ioan Humă - vicepreședinte, învățătorul Constantin Cuciuc și profesorul Emil Nicolau - membri, institutorul Petre Radu - secretar.

Comitetul și-a propus ca sediul asociației să fie în imobilul din Strada Petru Rareș nr. 24, fosta Casă a Învățătorilor, unde funcționează azi Casa Corpului Didactic a Județului Neamț, Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț și Casa de Ajutor Reciproc Învățămînt.

Prin sentința civilă nr. 759, din 18 februarie 1991, a Judecătoria Piatra-Neamț, s-a hotărît, redobîndirea imobilului Casa Învățătorului din Strada Petru Rareș nr. 24 de către Asociația Învățătorilor din Județul Neamț cu dreptul de unic proprietar.

Ca urmare a rămînerii definitive a acestei hotărîri, între Consiliul de

Administrație al Asociației Învățătorilor și Inspectoratul Școlar al Județului Neamț, ca ordonator de credite, coordonator al Casei Corpului Didactic, s-a încheiat contracte de comodat, iar cu Sindicatul Învățămînt și Casa de Ajutor Reciproc, protocoale care sînt valabile și în prezent.

După decesul președintelui Gheorghe Șerban (1995), Consiliul de conducere al Asociației Învățătorilor s-a întrunit în ședință de lucru, a hotărît completarea consiliului. A fost completat prin alegerea profesorului Gheorghe Amaicei, care a devenit noul președinte al Asociației Învățătorilor Neamț. Tot în aceeași ședință de consiliu, s-a hotărît ca documentele (actele) existente ale asociației să fie preluate pe bază de proces-verbal de către profesorul Gheorghe Amaicei de la doamna Viorica Telișcă (Dorneanu), director al Casei Corpului Didactic din acea vreme, documente pe care le primise de la fostul președinte.

În vederea reorganizării activității Asociației Învățătorilor, s-a constituit un comitet de inițiativă, iar activitatea acestui comitet s-a hotărît să fie consemnată în registrul de procese verbale. Noul comitet a început să facă pregătirile tinerii conferinței asociației.

În ziua de 14. aprilie 1995, s-au desfășurat lucrările conferinței Asociației, la care au participat și invitați. S-a luat în discuție următoarea ordine de zi:

- Informare asupra activității Asociației de la reînființare și pînă la data conferinței;

- Aprobarea noului statut al Asociației Învățătorilor;

- Sarcinile ce urmează a fi îndeplinite în perioada următoare;

- Alegerea noului consiliu de conducere;

- Discuții și comunicări.

Conferința a propus ca noul consiliu să fie format din trei membri onorifici și nouă membri activi.

lată componența noului consiliu:

* **membri onorific**

- Constantin Cuciuc

- Emil Nicolau

- Ioan Humă

* **membri activi, aleși pe funcții:**

- Gheorghe Amaicei, președinte,

- Gh. Vadana, prim-vicepreședinte,

- George Grigorică, vicepreședinte, responsabil cu probleme profesionale,

- Gheorghe-Adrian Armenca, secretar,

- Dan Agrigoroaie, inspector școlar din partea Inspectoratului Școlar al Județului Neamț,

- Ștefan Corneanu, reprezentant al Sindicatului Învățămînt,

- Paraschiva Păduraru, membru,

- Ion Iacob, casier,

- Octavian Barna, membru, reprezentant al C. A. R. Învățămînt.

Menționăm că, de la început, între membrii consiliului a existat o atmosferă de lucru foarte bună, fapt care a condus la obținerea de rezultate meritorii, depășind cu bine greutățile apărute pe parcurs.

Prezentăm, în continuare, cele mai importante realizări:

- editarea lucrărilor: *Locuri, oameni și școli de pe plaiuri nemțene*, scrisă de Constantin Luchian (2003) și *Pagini din istoria învățămîntului în județul Neamț* - antologie (2008), lucrări apreciate de mass-media;

- în colaborare cu Complexul Muzeal Județean Neamț, am organizat 25 simpozioane cu tema Dascăli nemțeni de altădată;

- participarea la aniversările Colegiului Național Gheorghe Asachi din Piatra-Neamț, la care s-au înmînat unor colegi diplome aniversare, la 85 la 90 și la 95 de ani;

- am reușit, după multe procese de-a lungul anilor (ianuarie 1999-24 octombrie 2002) să redobîndim și imobilul din Strada Mihail Sadoveanu, din Piatra-Neamț, fostul Cămin al Învățătorilor, unde, în prezent, se află sediul Asociației noastre.

Tot la capitolul realizări, putem aminti relația de parteneriat dintre Asociației Învățătorilor din Județul Neamț cu Asociații similare din Republica Moldova, concretizată prin participarea unei delegații de la Nisporeni la Congresele al XXIX-lea, al XXX-lea și al XXXI-lea ale AGIRO.

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Programul manifestărilor dedicate sărbătoririi Centenarului Asociației Învățătorilor din județul Neamț

10 mai 2012

Orele 9.00 - 12.00, Sediul Asociației

- Primirea invitaților;
- Cazare la Grupul Școlar Economic-Administrativ.

Orele 13.00 - 16.00, Muzeul de Istorie Piatra-Neamț

- Colocviul învățătorilor nemțeni de altădată;
- Lansarea volumului "Un secol de existență a Asociației Învățătorilor din județul Neamț 1912-2012";
- Vernisajul expoziției de carte didactică.

11 mai 2012

Orele 10.00-13.00, Sala de Conferințe a Consiliului Județean Neamț

- Adunarea festivă;

- Program artistic prezentat de formații ale Liceului de Arte "Victor Brauner" și Colegiului Pedagogic "Gheorghe Asachi".

Orele 14.00-16.00, Casa Învățătorilor

- Dezvelirea plăcii comemorative;
- Vizitarea Casei Corpului Didactic.

Orele 16.00-18.00 - program liber, vizitarea orașului.

Orele 18.00-22.00 - masa festivă.

12 mai 2012

Orele 9.00-18.00

- Excursie în județul Neamț : Piatra Neamț - Războieni - Humulești - Vinători-Neamț - Mănăstirea Neamț - Tg. Neamț - Bălțătești -Piatra-Neamț;

Orele 18.00-22.00 - plecarea invitaților.

MIRACOLUL MATEMATICII

Pentru elevul Mihai Emilian Mancaș, proaspăt absolvent al clasei a IX-a la Liceul "Petru Rareș", matematica, alături de fizică și chimie, era amplasată în terra incognita. În toamna anului 1950, s-a zvonit în clasa noastră, a X-a B, că ne pusese Dumnezeu mâna în cap: venea la noi, la matematică, însuși directorul liceului, renumitul erudit Constantin Borș. Fericire pentru cei puțini, care încă nu uitaseră tabla înmulțirii și se gîndeau deja la politehnică; dezastru pentru noi, cei mulți și ageamii!

Fama vagatur. Despre profesor umblau vorbe, și mai așa, și mai altfel. Că era un vrăjitor al matematicii. Că nu cunoștea alte note decît 10 și 2, fără de intermediare. Că toți elevii lui, fără excepție, se numeau Costică, pentru care întîmplare i se iscase și dascălului cognomenul "Costică". Și altele, și altele...

Eu însă cunoscusem de aproape alt om. În casa scriitorului Dumitru Almaș, stînd eu sfîos deoparte, cu urechea trează, auzeam vorbe alese despre marii poeți ai lumii, despre filosofii încă nedescoperiți de mine în cărți, despre vremea dramatică în care supraviețuiau cu îndărătnicie marii intelectuali, despre foștii mei profesori din gimnaziu, doi dintre ei, doi giganți, Aurel Rotundu și Victor Savin, aruncați în pușcăriile comuniste, despre poetul Har. Mihailescu, latinist de forță, alungat din oraș tocmai în fundul munților, la reeducare, despre... Acolo, în salonul luminat discret de o veioză cuminte de pe biroul scriitorului, lumea avea alte culori, alte sunuri, fiindcă vorbeau doi artiști, un poet și un prozator, cel de-al doilea cu un viitor strălucit în cariera universitară și în literatura română, cel

dintii un mare matematician și un desăvîrșit pedagog.

Și apoi îl mai cunoscusem și în serile cînd se adunau cenacliștii de la "Slova Nouă", unde uceniceam cu sfială și speranță. Cei mai mulți cenacliști se îndeletniceau cu poezia, sub directa veghere a latinistului Har. Mihailescu, venit anume, pentru serile cenaclului, de la Borca la Piatra. Eu mă împotmolisem în

niște încercări ratate de teatru (Să scrii în cel mai afurisit gen literar?! Peste poate!) și domnul Constantin Borș mă călăuzea cu blîndețe către proză. Știam că publicase poezii sub pseudonimul Lucian Mircea, dar nu îndrăzneau să-i pun întrebări indiscrete, cea mai apăsătoare fiind: De ce ați renunțat? Am înțeles mult mai tîrziu cauza: ideile sale estetice nu se potriveau principiilor "realismului socialist" și compromisiurile ce i se cereau întreceau orice măsură.

Sub directa sa îndrumare, am debutat într-o revistă ieșeană, cu o schiță destul de anemică, în anul 1951. Voise să-mi dea curaj magistrul!

În vremea aceea, cînd veșnicul Costache Negru suna de intrare la ore, se pustiau coridoarele. În liniște desăvîrșită, într-o atitudine aproape militară, așteptam intrarea dascălului. Și acela nu întîrzia niciodată, indiferent cum se numea și ce obiect preda! Așa s-au petrecut lucrurile și în

prima noastră oră de matematică din clasa a zecea. Noi, încremeniți la marginea pupitrelor. Ușa deschisă. Trebuia să intre nu doar profesorul cel nou, ci mai cu seamă directorul Constantin Borș.

Și a intrat. A intrat un bărbat scund, subțiratic, cu sacoul încheiat la toți nasturii, cu capul descoperit și ușor aplecat către sînga și cu arătătorul dreptei mîngîind tîmpla. Nu avea cu sine tradiționalul catalog, pe care nu-l purta niciodată prin clase. După salutul tradițional, nici o clipă pierdută. Rotindu-și privirile către noi și văzînd că unii se piticesc pe după cei din față, l-a căutat pe cel mai gheboșat sub troianul de spaimă și a cuvîntat aproape în șoaptă: "Măi Costică, pofteste la tablă!" Acel Costică, plîngîndu-și de milă, avu curajul să-și prevină profesorul că este în afara obiectului, corigent an de an, și că nu e cazul să-și piardă dascălul bunătate de timp cu dînsul. Domnul Borș a zîmbit discret și, fără a-l întreba de nume pe nefericitul care-și tîra picioarele de plumb către tablă, i-a replicat blînd: "Costică, inginer te fac!"

Și inginer l-a făcut. Și încă un inginer de mare valoare. Din cei aproape treizeci de elevi ai clasei, după liceu, aproape toți au devenit ingineri.

Fără de catalog, fără să

pună vreodată mîna pe cretă, Constantin Borș ne-a deschis tîrîmul minunat al matematicii, cu blîndețe, cu îndemînare, cu note de 2 și, mai ales, de 10. Era o adevărată vrajă. M-am descoperit dintr-odată iubitor de geometrie și trigonometrie mai mult decît de proză, așa că la finele anului reprezentam liceul la olimpiada de matematică, alături de selecția pentru literatură.

Dar cînd a fost să-mi aleg drumul de după liceu, deși eu visam să devin geolog, a pus piciorul în prag și, decis, mi-a zis: "Tu, Costică, ai să dai examen la Litere și ai să fii profesor de literatură!" Fără replică. Și așa a fost!

Poate că aceste palide vorbe ale fostului elev nu se pliază pe ideea de comemorare. Poate că ar fi trebuit să scriu pe larg și elogios despre făuritorul școlii de matematică din Piatra-Neamț. Numai că în felul acela aș fi scris despre o statuie; iar pentru mine și pentru atîtea generații de elevi pe care i-a vrăjit întru matematică, inegalabilul "Costică" a fost în primul rînd omul, părintele, pedagogul desăvîrșit, neuitatul model de maresuflerie și profesionalism.

Una dintre fericirile adolescenței mele este nemai-pomenitul noroc de a-i fi fost ucenic!

Mihai-Emilian MANCAȘ

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

CENTENARUL PROFESORULUI CONSTANTIN BORȘ

PROGRAMUL MANIFESTĂRIILOR

11 mai 2012

Ora 9.30

COLEGIUL NAȚIONAL "CALISTRAT HOGAȘ" PIATRA NEAMȚ
CONCURSUL DE MATEMATICĂ "CONSTANTIN BORȘ"

Ora 10.00

COLEGIUL NAȚIONAL "CALISTRAT HOGAȘ" PIATRA NEAMȚ
ÎNȚÎLNIRE ÎNTRE GENERAȚII
DESCHIDEREA CABINETULUI DE MATEMATICĂ "PROFESOR CONSTANTIN BORȘ"

Participă:

- Absolvenți ai promoției 1974
- Foști elevi ai profesorului Constantin Borș
- Profesori de matematică din municipiu

- Cadre didactice din școală

- Elevi

VIZITAREA EXPOZIȚIEI OMAGIALE CU LUCRĂRI ALE PROFESORULUI CONSTANTIN BORȘ

12 Mai 2012

Ora 8.30

CIMITIRUL "ETERNITATEA"
SLUJBĂ DE POMENIRE

Ora 10.00

COLEGIUL NAȚIONAL "CALISTRAT HOGAȘ" PIATRA NEAMȚ

SIMPOZION DE MATEMATICĂ

Participă cadre didactice din învățămîntul universitar și pre-universitar, elevi.

PREMIEREA PARTICIPANȚILOR LA CONCURSUL DE MATEMATICĂ "CONSTANTIN BORȘ".

Centenar CONSTANTIN BORȘ

Ilustrul Profesor și Om, Constantin D. Borș s-a născut la 13 mai 1912 în familia inginerului silvic Dimitrie Borș, fiind mezinul dintre cei patru copii. Fratele său Onuț Borș s-a stîns la vîrsta de 17 ani - pe atunci elev la Liceul Internat din Iași - iar surorile sale, de o rară educație și delicatete, au fost profesoare de renume: Margareta - profesoară de matematică și fizică-chimie.

Domnul profesor Borș s-a născut și s-a format într-o familie cu profunde tradiții intelectuale, cu deosebit simț și comportament patriotic și cu atitudine dăruire totală față de profesie.

Tatăl său, intelectual erudit format în primele generații de ingineri români ca specialist, a deținut funcții de mare răspundere în silvicultură, a realizat studii și lucrări, s-a îngrijit de pădurile din Munții Neamțului, a contribuit direct la înfrumusețarea, prin plantații, a localităților din județul Neamț. Astfel a rămas, pentru posteritate, aleea de brazi dintre mănăstirea Neamț și schitul Pocrov.

Domnul profesor Constantin Borș a copilărit, a trecut prin studii gimnaziale și parțial liceale în orașul natal Piatra Neamț continuîndu-și apoi studiile liceale la Liceul Internat din Iași - liceu absolvit de asemenea și de tatăl său în 1885. Aici a fost coleg cu Adolf Haimovici, viitorul profesor doctor docent al Universității din Iași - facultatea de matematică.

Continuă studiile universitare în cadrul Universității "Alexandru Ioan Cuza" - Facultatea de științe, secția matematică. Preocupat de studiu și cercetare, s-a remarcat ca student, activînd împreună cu Adolf Haimovici și Ion Creangă în cadrul Seminarului Matematic din Universitate sub conducerea renumitului profesor Alexandru Myller. Își ia licența în anul 1935 cu subiect de teză de geometrie proiectivă, la cel mai exigent profesor al facultății - Octav Mayer.

Din motive familiale, ca urmare al celui de Al Doilea Război Mondial, renunță la cariera universitară, revine la Piatra Neamț, în casa strămoșească din strada Precista nr.3 (devenită Plutașului) și se consacră activității didactice. A funcționat mai întîi la Liceul de Băieți (devenit Petru Rareș), unde a fost și director în perioada 1948 - 1951, apoi a fost, peste 25 de ani, profesor la Liceul de Fete (devenit Calistrat Hogaș).

Domnul profesor Borș a fost un model de dascăl perfect, un om care a sfințit locul, un specialist pentru care știința Matematică a fost o constantă a vieții. Cu această pasiune a realizat și publicat cărți de specialitate în toate componentele matematicii, a scris articole pentru publicațiile din învățămînt, pentru Gazeta Matematică seriile A și B, a elaborat proiecte de manuale și chiar i-a fost aprobat un manual de Analiză Matematică, după care au învățat, pentru multe generații, toți elevii din țară.

Personalitate puternică, domnul profesor Constantin Borș s-a impus prin tact, simplitate și naturalețe, reușind să atragă și să dinamizeze activitatea de studiu permanent și de perfecționare a profesorilor din județ. Îi datorăm înființarea Societății de științe Matematice - filiala Neamț, precum și aprecierea "școala Matematică de la Piatra Neamț". De asemenea, s-au realizat la Piatra Neamț cursuri naționale de vară, consfătuirii, conferințe, tabere naționale pentru elevi la realizarea cărora au contribuit și cadre universitare precum: academicienii Grigore Moisil, Nicolae Teodorescu, Caius Iacob, Radu Miron; profesorii universitari Ion Creangă, Olga Costinescu, Dan Papuc, Dan Brînzei - personalități cu adevărat preocupate de esența și calitatea învățămîntului, cu o profundă considerație pentru experiența didactică a profesorilor de calitate domnului Constantin Borș. De menționat, la inițiativa acestuia, s-a editat la Piatra Neamț publicația Caiete matematice în care, în mai multe numere, au fost înserate prezentări metodice ale celor mai dificile tematici din programele școlare și din cele de perfecționare.

Domnul profesor i-a antrenat în munca de cercetare, comunicare și publicare și pe elevi - fie ca rezolvitori de probleme în Gazeta Matematică, fie ca prezentatori de comunicări la cercuri și sesiuni, și chiar prin colaborarea cu articole la Orizonturi revista școlii care avea numere speciale de matematică.

În afara preocupării de bază - de matematician și profesor - Constantin Borș a fost animator al vieții culturale din oraș și din țară susținînd și încurajînd tinerele talente, mobilizîndu-le la Cenaclul Literar, publicînd frecvent versuri sub pseudonimul Lucian Mircea.

Onest, generos, înzestrat cu o etică de viață de nezdruccinat, poate fi considerat un stîlp la temelia învățămîntului românesc. Pentru meritele sale deosebite i s-au decernat numeroase distincții, recunoașteri depline și meritate, care au culminat cu acordarea titlurilor de Profesor emerit, Cetățean de onoare în oraș existînd și o stradă care-i poartă numele - str. Constantin Borș.

Acum, la aniversarea și comemorarea a 100 de ani de la naștere, foștii elevi care l-au respectat, prețuit și adorat pentru bogăția și vastitatea cunoștințelor sale și pentru incușința, priceperea și harul cu care le-a influențat viața și profesia, alături de foștii săi colegi care l-au avut model de DASCAL și OM, își exprimă gratitudinea pentru domnul profesor Constantin Borș și pentru soția sa, doamna Maria Borș, care i-a asigurat liniștea necesară pentru a se consacra profesiei și a deschis ușa, cu amabilitate, pentru absolut toți "vizitatorii".

Prof. Ana CATZAITI

Recurs la memorie

Omul este o corabie mică în care se află idei și balauri, cărări bolnave, căutări și neliniști, prăpăstii fără sfârșit. Dar tot acolo este și Dumnezeu, sînt și îngerii, viața și împărăția Domnului, lumina și Apostolii, Cetățile cerești și comorile de Har: acolo, în sufletul omului sînt toate.

Sfîntul Macarie

Îmi revine deosebita onoare de a prezenta lucrarea părintelui Neculai Cojocaru, Mic recurs la memorie. File răzlețe din jurnalul unui preot de țară, apărută la Editura Dodoxologia, Iași, 2011.

Editată cu binecuvîntarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan al Moldovei și Bucovinei, cartea abordează în cele 174 de pagini, analize ale trecutului, radiografii ale prezentului și străfulgerări ale viitorului. Preocupat de disoluția valorilor, iubitor al tradițiilor și obiceiurilor de pe Valea muntelui, autorul evocă evenimente memorabile, adevărate modele de urmat, memorii ale locurilor și timpurilor sfînte, mesaje din înțelepciunea populară, experiențe acumulate la catedra de religie a Grupului Școlar "Mihail Sadoveanu" Borca etc.

Cele 35 de povestiri, eseuri și considerații analitice precum Lăsați copilăria să vină la mine și n-o opriti, Îngerușul cu pișturi, În catedrala sacră a Cuvîntului, Copilăria cu Iisus, spre Înviere, Binecuvîntare spre cunoaștere, Un jurnal al fericirii... pierdute, Temă pentru acasă, Criza și generația pustiului, Lumina crucificată, Căutări adolescentine, Amintiri din viitor, Sincretism, sectarism, secularizare, Quo vadis...? De la Borca pînă la Roma și napoi, Trebuiau să poarte un nume etc. s-au născut din experiența pastorală, pedagogică și culturală a părintelui Neculai Cojocaru, un model de slujire pentru locuitorii de pe Valea Bistriței. Pentru a înțelege cît mai bine clipa trăită facem apel la istorie. Comparația pe care autorul o face între istoria poporului român și cea a poporului ales al Vechiului Testament ne face să medităm asupra anumitor aspecte deloc de neglijat. Drumul de la robie spre libertate, trecerea prin Marea Roșie (simbolul graniței dintre cele două lumi), timpul de 40 de ani petrecut prin pustie au făcut ca "generația clipei bolnavă de gustul robiei" și irresponsabilă în fața libertății să dispară din istorie. Poporul român implementa înainte de 1989 colectivizarea, ideile sovietice, lupta de clasă, mesajele partidului comunist etc., ca după 1990, într-o democrație originală, să aibă TVR liberă, revoluție furată, lovitură de stat, economie de piață, Caritas, Big Brother, Halloween, Trădați în dragoste, Fata lui tata etc.

Discuțiile purtate cu tinerii, indiferent pe ce temă, duc la concluzia că au o mentalitate lipsită de duhul creștin, înțelegînd că a fi liber înseamnă a face tot ceea ce dorești indiferent de consecințe. Satanistul Alleister Crowley (+1947) sublinia într-o lucrare faptul că prima lege a diavolului este să faci ce vrei.

Dacă sincretismul religios duce la diluarea identității, sectarismul reprezintă un atentat la unitate, iar secularizarea este fenomenul trăit personal și social, în care viața este organizată ca și cum nu ar exista Dumnezeu. Secularismul nu neagă neapărat existența lui Dumnezeu în istorie, însă nu sesizează prezența Lui, nefăcîndu-se distincția clară dintre virtute și păcat.

Îndemnul final adresat tinerilor este de a căuta triada Bisericii - Familie - Școală. Numai fugind de toate răutățile promovate astăzi (libertate fără morală, politică fără principii, educație fără caractere, religie fără jertfă, bogăție fără muncă etc.) și urmînd modelele reale vor putea deveni oameni în adevăratul sens al cuvîntului.

Dr. Mihai FLOROIA

Competențele digitale necesare cadrului didactic pentru disciplina Religie

Competența digitală reprezintă capacitatea unei persoane în utilizarea calculatorului, deținerea cunoștințelor și deprinderilor tehnice de bază necesare oricărui utilizator al zilelor noastre. În ierarhia competențelor pe care le achiziționăm pe parcursul vieții, acest tip de cunoștințe și deprinderi tind să coboare spre nivelul de bază, al deprinderilor de tip scris-citit, deprinderi care ne oferă în primul rînd posibilitatea

accesului la informație. Pe de altă parte, pe lîngă enumerarea unor deprinderi foarte specifice, de ordin tehnic, există referiri la o serie de aspecte de ordin mai general. Fiecare dintre noi acceptăm ideea că acest tip de competență implică și nivelul mai înalte de funcționare cognitivă: persoana care utilizează tehnologia informatică în activitatea sa trebuie să învețe să scrie și să citească dar, în același timp, să analizeze critic, să interpreteze și să aleagă informația corectă și sigură la care are acces în site-uri, forumuri de discuție, chat rooms și altele.

Pentru a înțelege acest tip de competență, putem privi calculatorul ca un instrument, o unealtă, pentru a învăța să scriem, să utilizăm componentele hard și soft în realizarea unei multitudini de sarcini (învățarea alfabetului IT); în același timp, putem aborda calculatoarele, rețelele, interacțiunile posibile între acestea, ca fiind o tehnologie în sine - o lume unitară de procese sistematice, o nouă structură și metaforă care ne ghidează gîndirea și acțiunea - învățînd astfel să citim și să interpretăm impactul pe care noua tehnologie îl are asupra noastră.

Pentru utilizarea Internetului este necesară stăpînirea unui set de competențe care includ: abilitatea de a face judecăți în cunoștință de cauză despre ceea ce poate fi găsit on-line, gîndirea critică fiind cheia care face posibilă o evaluare echilibrată, diferențînd între conținut

și prezentarea sa, capacitatea de a citi și înțelege informația într-un mediu dinamic și nonsecvențial, deprinderi de asamblare a cunoștințelor; construirea unui corp de cunoștințe în care se poate avea încredere, utilizînd informația din diverse surse, împreună cu abilitatea de a colecta și evalua atît fapte, cît și opinii, în mod ideal, fără a fi denaturate, deprinderi de căutare a informației, în special implicînd utilizarea motoarelor de căutare din Internet, gestionarea fluxului multimedia, crearea unei strategii informaționale personale, cu selectarea surselor și a mecanismelor de transfer al informației etc.

Acestea fiind cunoscute, se cere profesorului de Religie să posede anumite competențe specifice activității pe care o desfășoară, precum: abilitatea de a opera și lucra cu informația și tehnologia digitală, abilitatea de a promova învățarea în colaborare în mediile online, abilitatea de a motiva pe cei care învață utilizînd TIC, abilitatea de a crește participarea civică, creativ-culturală, moral - religioasă a elevilor, abilitatea de a utiliza metodologia și tehnologiile mai complexe care să accentueze profunzimea înțelegerii și aplicarea cunoștințelor dobîndite în școală vis-a-vis de problemele reale ale lumii contemporane, abilitatea de a conduce procesul de învățare - predare - evaluare astfel încît elevii să fie implicați în activități de învățare complexe bazate pe proiecte și pe colaborare, care pot depăși sala de clasă și pot presupune colaborări la nivel local sau global, competența de a accentua învățarea pe cel care învață (utilizînd platformele virtuale de învățare), competența de a oferi suport educațional la distanță prin comunicare predominant scrisă, competența de a putea evalua online (testare inițială, continuă și finală) a elevilor, necesitatea de a ști cînd, cum și unde să utilizeze tehnologiile, precum și cînd nu trebuie să le utilizeze pentru activitățile la clasă, pentru prezentări și/sau pentru obținerea de informații legate de conținuturile religioase.

Pentru a-și dezvolta aceste abilități și com-

petențe, profesorul de religie trebuie Top of Form să se familiarizeze cu competențele generale și specifice programelor claselor la care predă, să cunoască legile și reglementările în vigoare privind utilizarea TIC, să coopereze cu colegii de TIC despre cum și cînd ar putea să aplice instrumente TIC la disciplina religie, să explice clar la începutul lecției care sînt cerințele și instrumentele TIC utilizate în realizarea materialelor cu caracter religios, să conștientizeze elevii cu privire la utilitatea temei religioase prezentate prin utilizarea instrumentelor TIC, să adopte o atitudine responsabilă, să manifeste o atitudine critică față de informațiile obținute din rețeaua Internet și să sugereze site-urile pertinente conținutului studiat, să fie deschis participării la activități de colaborare și, nu în ultimul rînd, să cunoască limitele folosirii instrumentelor TIC, pentru a nu-i îndepărta pe elevi de viața spirituală.

Profesorul de religie, prin competențele TIC, utilizează instrumentele digitale în scopul realizării în cadrul orelor de religie de competențe/abilități legate de colaborare, deschidere, reflecție, formare a identității moral - religioase, încredere, responsabilitate și gîndire critică, socială, precum și prin constituirea unor comunități de învățare on-line și schimburi de bune practici.

Profesorul de religie va revizui cu regularitate competențele digitale, deoarece tehnologia evoluează rapid și abilități noi apar odată cu noile tehnologii. De aceea, cursurile de perfecționare sînt absolut necesare. Punerea în practică a competențelor TIC alinază disciplina religie cu toate celelalte discipline, o actualizează în sensul concordanței reale cu lumea contemporană și cu toate evenimentele și schimbările ce au loc în ea, o face mai atractivă, mai ușor de înțeles oferindu-i și dimensiunile spirituale și pragmatice.

Dr. Mihai FLOROIA

Mihai Eminescu, Chestiunea evreiască

(urmare din numărul 143)

Ocupă un loc distinct în volum și dialogul cu presa românească susținută de comunitatea evreiască din țara noastră, dialog susținut și de unele ziare, ca **Fraternitatea, Cumpăna, Apărătorul**, care combat imigrarea evreilor, pe motiv că România, țară agrară, nu le putea asigura condiții de viață.

Într-un alt articol consacrat situației evreilor din alte țări, precum Prusia, Ungaria, Austria, Rusia, Eminescu arată că nu e nimeni vinovat, în nici un caz România, că evreii fuseseră supuși în aceste țări la un regim de opresiune și de aici migrarea în alte țări, unde să-și găsească ocupații și îndeletniciri, mai puțin cele legate de munca fizică și utilitățile practice.

Despre obiectivitatea și modul neutru de a trata situația evreilor stă mărturie atitudinea poetului față de unele activități de

natură spirituală, cum ar fi atenția acordată școlii, mișcării teatrale (înfîințarea Teatrului Evreiesc din Iași și relațiile cu unii evrei demni de toată stima- Moses Gaster, Tiktin, Rosetti- Roman etc).

Nimeni dintre contemporanii lui Eminescu nu a propus munca, principiu unic în progresul societății românești și nu a criticat cu mai multă fermitate și energie fuga de muncă, principala piedică în epoca de tranziție spre România modernă. Fuga de muncă și promovarea în ierarhia socială pe alte căi se constituie și astăzi principala piedică în tranziția spre România de mîine. Similitudini cu perioada actuală sunt mult mai multe, ideile și argumentele pe care le aduce poetul sunt la fel de actuale acum, cînd munca, adevărul, cinstea și onestitatea sunt înlocuite cu minciuna, ipocrizia, demagogia și, cel mai grav, denigrarea și anularea valorilor.

De aceea, mai mult ca oricînd, avem datoria de a prețui și apăra scrisul lui Eminescu, expresie a demnității naționale, conștiinței profesionale și talentului de excepție, fără egal în cultura română.

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Vocabularul actual al națiunii (4)

Termeni referitori la viața socială

Vocabularul românesc actual este nu numai haina gîndurilor și sentimentelor noastre, ci și oglinda felului în care s-a așezat și se mișcă societatea de azi, a modului nostru de existență și comportare.

După sferile de referință, termenii sociali ai zilelor noastre se pot grupa astfel:

* **ocupații (îndeletniciri și statut social):** agent imobiliar, de pază (de vînzări), angajat, angajator, bioenergetician, bugetar, broker, cerșetor, concediat, contrabandist, contributor, căpșunar, dealer, defavorizat, disponibilizat, emigrant, economist, favorizat, It-ist, kinoterapeut, jandarm, informatician, imigrant, handicapat, latifundiar, maseur, pensionar, polițist, restructurat, prostituată, proxenet, privilegiat, sărac, stilist, zugrav, șomer, suț, traficanț, vameș, valutist;

* **standardul de viață:** ajutor social (umanitar), austeritate, avion (elicopter, iaht) personal, bere, cantina săracilor (socială), coplată, cofinanțare, copaticipare, destinație exotică, distracție (petrecere) la maxim, cîrnați cu fasole, creșteri de prețuri, factură la întreținere, coșul zilnic, economat, locuință socială, casă de

vacanță, fîntînă arteziană (muzicală), pachet cu alimente (de servicii), pensie (nesimțită, specială, redusă), hotel (1,2,3,4,5 stele), pensiune (1,2,3,4,5 margarete), măsuri de austeritate, piscină, patinoar, parc de distracții (de joacă), reduceri (de prețuri, salariale, de personal), pomană (electorală), sărăcie, șomaj, subzis-

Cultivarea limbii române

tență, subnutriție, subdezvoltare, subvenție, salariu minim garantat (mediu pe economie), sarmale (de sărbători), tichet de masă (de vacanță), vin fier;

* **vicii omenești:** alcoolism, cerșetorie, droguri, ipocrizie, înșelătorie, minciună, pedofilie, prostituție, proxenitism, păcănele, șmecherie, țeapă, ticăloșie;

* **asistență sanitară:** ambulanță, corupție, clinică, căpușarea (politicizarea) sistemului medical, descarcerare, insecuritate sanitară, intubare, laparoscopie, medic (de familie primar, rezident, specialist), medicină preventivă, medicamente, (rețete) compense (gratuite), pachet minim garantat de servicii medicale, EKG,

RMN, ecografie, descentralizarea sistemului, desființarea unor spitale, Raed Arafat (demisie, revenire), SMURD, UPU, casa de sănătate, CAS;

* **alte fenomene sociale:** asigurare (facultativă, obligatorie, de sănătate), avere (ilicită, licită), anveloprea blocurilor, anvelope de iarnă, bairam, bar, boschetar, beizadea, casă praznică, contribuție bănească la biserică, centru de plasament (social), conversie profesională, chef, club (restaurant, magazin, de fițe), Dracula, ciini comunitari, (maidanezi), **dezvăluiri senzaționale**, fițe joc piramidal (Caritas, F.N.I, Gerald), gigacalorie, horoscop, înghesuială (la agheasmă, la deschiderea supermarketului, la pomană), festivalul (berii, cîrnaților, hanurilor, usturoiului, vinului, obiceiurilor de iarnă), fundație, înghetarea salariilor (pensilor), O.N.G. - uri, megadistracție, megastar, megaconcert, pițipoancă, populism, BINGOMETROPOLIS, TELEUROBINGO - SHOW, nunta anului, divorț, spectacol (revelion) incendiar, viol, violentă (extremă), zilele școlii (liceului, comunei, orașului).

Ca de fiecare dată, lista acestor termeni este incompletă, singurul criteriu de selecție fiind frecvența și aria de circulație.

Prof. Gheorghe ȚIGĂU

REMEMORĂRI - APRILIE

DASCĂLI DE VIAȚĂ

1/1944, n. Florin Florescu, Cîndești, Buzău, prof. lider sindical, cel care a militat pentru înființarea Sindicatului Liber al Lucrătorilor din învățământ (1990) și, împreună cu Dumitrița Vasilca, Lucian Corneanu și Mircea Zaharia, a

hotărît publicarea, din martie 1999, a revistei „Apostolul” (seria nouă).

● 2/1938, n. Cătălin-Florin Stupcanu, la Filioara, Agapia, Neamț (d. 26. 09. 2000). Profesor, ziarist, om de aleasă cultură. Facultatea de Istorie, Iași. A lucrat în învățământ, în presă (ziarele „Flacăra” și

„Ceahlăul” din Piatra-Neamț, „Steagul Roșu”, din Bacău), a fost director al Muzeului de

Istorie din Neamț. Volumul „Zăpadă și fum (scrieri de tinerețe)” alcătuit din versuri și proză scurtă, i-a apărut postum.

● 2/1952 - n. Vladimir Tescanu (pseud. lui Viorel Buruiană), la Tescani, Bacău; tatăl său provine din Dobreni, Neamț. Prof. de limba franceză la Piatra-Neamț; scriitor, traducător. Facultatea de Litere, București. A frecventat Cenaclurile conduse de Eugen Simion și Ov. S. Crohmălniceanu. Debut în „Ateneu” (1985). Două romane: „Palipsest”, (1988), „Negru și roz” (1997). Membru al Asociației Scriitorilor Profesioniști din România. La mulți ani!

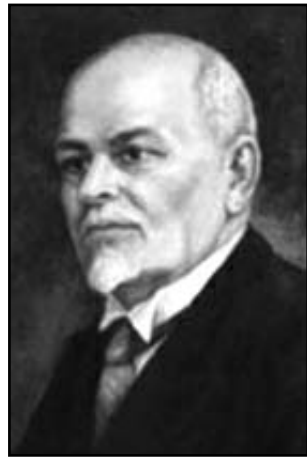
● 4/1881 - a apărut primul număr al Revistei „ASACHI”, revistă științifică, literară” editată lunar, la Piatra-Neamț, (pînă la 10. 02. 1885). Revista și Societatea Literară și Științifică omonimă au luat naștere din inițiativa unui grup de intelectuali format în ultimele două decenii ale secolului al XIX-lea, după modelul Societății „Junimea” din Iași, avînd un comitet de redacție alcătuit din: dr. D. Cantemir, C. Hogaș, I. Negre, Victor Dogariu și V. C. Buțureanu. Au publicat versuri: Gr. N. Lazu, Calistrat Hogaș; D. Cantemir și V. C. Buțureanu semnează articole pe teme științifice; I. Mironescu, articole referitoare la învățământ.

● 9/1949 - n. Gheorghe Diaconu - Gdia, la Galda de Jos, Alba (d. 2008, Piatra-Neamț). Artist plastic. Facultatea de Arte Plastice, Iași. Membru al UAPR. (1991). Expoziții personale: Piatra-Neamț, Rouane - Franța, Valencia și Peniscola, Spania, Veneția, Italia, Nazaret și Ierusalim, Israel, Sydney, Australia. Premiul „George Apostu”, la Saloanele Moldovei Bacău-Chișinău (1999).

● 10/1912 - n. Ilie Cleopa (Constantin din botez), la Sulița, Botoșani (d. 5. 12. 1998,

Sihăstria), arhimandrit. Călugăr în 1937, a fost considerat unul dintre cei mai cu har duhovnici din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

● 13/25. 03. 1872 - n. G. T. Kirileanu, la Holda, Broșteni - (d. 13. 11. 1960, Piatra-Neamț). Studii: Gimnaziul, la Fălticeni, școala de cîntări a lui Neculai Barcan din Piatra-Neamț (un an), Școala Normală „Vasile Lupu”, Iași, Facultatea de Drept. Ajutor de judecător la Iași, la Judecătoria din Broșteni, profesor de limba română, inspector comunal la Broșteni. În 1905, a fost solicitat de Louis Basset (secretar al Regelui Carol I) să finalizeze monografia moșiei regale Broșteni. Din 1906, lucrează la Palatul Regal (serviciul de corespondență), apoi ca bibliotecar (1909-1930) și secretar al Fundației „Regele Ferdinand I”,

pînă în 1935, cînd se retrage la Piatra-Neamț. După mai multe necazuri din partea autorităților comuniste, pe motiv că fusese bibliotecar regal, donează statului (24. 02. 1956) aproape 30000 de publicații, care vor constitui biblioteca documentară ce va funcționa în propria casă, apoi, din 1974, la Biblioteca Județeană Neamț, instituție ce va primi numele distinsului cărturar (13.03. 1992). A fost redactor la Revista „Șezătoare” (1898), unul dintre întemeietorii Revistei „Ion Creangă” (1908). Colaborări: „Buletinul „Mihai Eminescu”, „Convorbiri litera-

re”, „Făt-Frumos”. Principala sa activitate a fost destinată studierii și editării operei lui Ion Creangă, realizînd cea mai valoroasă ediție a operei acestuia (Ion Creangă, „Opere”, ed., note și glosar de G. T. Kirileanu, B., Ed. Fundației pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1939). Mai adăugăm meritele sale de cercetător în domeniul folclorului, de autor al unor studii antropologice despre țăranul român, imensa informație din domeniul literar și istoric, dar și a unei imense corespondențe.

● 19/1847 - n. Calistrat Hogaș, la Tecuci (d. 28. 08. 1917, Roman), profesor, scriitor. Nu insistăm, personalitatea și valoarea operei sale sînt arhicunoscute.

● 19/1914 - n. Gheorghe Iacomi, la Piatra-Neamț (d. 18. 10. 1991), doctor medic., publicist. Facultatea de Medicină din Cluj / București, absolvent cu „magna cum laude”. Numeroase articole și studii de specialitate. Renumit turist, autor al lucrărilor: „Ghidul Ceahlăului”, „Harta turistică a Ceahlăului”, „Ceahlăul în spiritualitatea românească”, „Din trecutul vieții monahale și creștinești în zona Ceahlăului” ș. a.

● 27/1949 - n. Irina Irimescu, la Piatra-Neamț (d. 9. 06. 1970, București), poet, pictor, sculptor. Studentă la Institutul „Nicolae Grigorescu”, București, se remarcă din primii ani ca un veritabil talent. Postum, volumul „Versuri” (1971).

● 29/1965 - n. Lucian Tudorache, la Independența, Galați. Academia de Artă „George Enescu”. Membru UAP. Expoziții: Bacău, Bistrița, București, Galați, Iași, Piatra-Neamț, Slănic Moldova, Veneția, Torino, Bruxelles, Biela - Italia. Lucrări monumentale: „Germinție”; „Ștefan cel Mare și Sfînt”, „Mihail Kogălniceanu”, „Victor Brauner”, „Duhul apelor” ș. a. Bursă UNESCO, la Centrul European din Veneția. (C.T.)

Ș

coala românească trăiești prin oameni. Prin apostolii neamului, care pot fi de două feluri: cu vocație și profesori de profesori. Primii merită statui, restul au ajuns în învățământ din întâmplare. Probabil de frica

stagiului militar. Paradoxal, abia scăpați de facultate, vor să și părăsească școala. Le este gîndul numai la plecare, la zările de farmec pline. Apostolii neamului de bună factură sînt respectați, admirați și numiți dascăli de viață.

Așa îi numesc foștii elevi, pentru că nu-i uită toată viața. Hîtrul Creangă nu l-a uitat niciodată pe bădița Vasile, dascălul lui de suflet. De ce? L-a învățat primele litere din sfîntul abecedar „az” și „buche”. Marele Sadoveanu l-a creionat pe Domnul Trandafir după chipul și asemănarea lui N. Busuioc, învățătorul său. Prin 1936, un profesor de filozofie din Brașov, era poreclit de elevii din liceu „Dementul”. Motivul? Era deștept de plesnea. Avea răspunsuri pentru toate întrebările. Ura prostia și obrăznicia. Numele lui? Emil Cioran. Ex- liceanul Mircea Eliade, exigentul de mai tîrziu în istoria religiilor, a avut și el dascăli dați naibii. Mai ales la matematică și germană unde a și chixat. Citește: a rămas corigent. Cum a scăpat? A fugit de la real la uman, iar de germană l-au scăpat rușii „eliberatori”. Au scos germana din școli odată cu introducerea limbii ruse. Pe vremea lui Ștefan Voitec.

Ca elev, student și profesor am avut onoarea și norocul să studiez cu mulți dascăli. Unii, mai străluciți decît alții. Lista lor e lungă. La care mi-a rămas inima? La Doamna de română, profa de la Liceul „Petru Rareș” din Piatra Neamț din perioada 1952-1955. Georgeta Buzilă- Pumnea era tînără, frumoasă, ageră la minte și apropiată de noi. Toți băieții o

iubeau. A dat dovadă profesionalism, pricepere, dăruire, spirit de observație, responsabilitate, comunicare... A fost mare dom'le! Așa cum se știe deja, dascălul este un actor. Așa cum munca actorului depinde de public, scenarist, regizor și partenerul de scenă, cea a profesorului nu poate exista fără o corelație strînsă cu elevii și părinții acestora, chiar și cu colegii de breaslă. Succesul se împarte la toți, în timp ce insuccesul ți-l asumi numai tu. Profesorul. Am făcut româna cu dumneaei, la „Liceul scurt de trei ani”, instaurat de „eliberatori” după modelul sovietic. Cum pe vremea primului cincinal, literatura sovietică era în vogă am fost îndopați cu „Tinara gardă”, „Povestea unui om adevărat” și „Vasio Trubaciov și prietenii săi”. Pe atunci nimeni nu auzise de Elvis Presley sau Ernest Hemingway. Nici despre capodoperele „Bătrînul și marea”, „Adio arme”, „Pentru cine bat clopotele”, ...Doamna de română ne recomandă cu căldură pe Eminescu, Caragiale, Rebreanu, Argezei. Și, de ce nu, pe Creangă. Care la acele vremuri era considerat „fiu de chiabur cu slănină în pod și faină în ladă”. Bietul Creangă!

Doamna noastră ne lasă mai bogați sufletește după fiecare oră. Deși era zămbitoare pune ordine în toate dintr-o singură privire. Permanent ne sfătuia să citim. Mult. Cît putem de mult. Și pentru că, a plecat dintre noi, îi transmitem un mesaj sincer. Iată-l! „Nu vă temeți Doamna profesoară, pasiunea cititului moștenită de la dvs. nu s-a stins niciodată”. Vă prețuim și acum. Petre Țuțea spunea că profesorul adevărat este „un fabricant de oameni”. Seamănă cu un tîmplar care ia un lemn murdar din noroi, îl spală și îl face „mobilă de lux”. Sună frumos, nu?

Dumitru RUSU

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

II Școlul prezentului

Ș i mai puțin încă se bazează pe o înțelegere a viitorului, pe o cunoaștere a capacităților de care va avea Johnny nevoie pentru a trăi vârtejul schimbărilor. Ele se bazează pe inerție și pe un conflict sîngeros al breslelor univer-sitare, fiecare din ele fiind interesată doar să-și îmbunătățească salarizarea, bugetul și statutul.

Această programă analitică anacronică este la originea standardizării școlilor elementare și medii. (...) Variațiile de la o școală la alta sînt minime. Programa analitică este ținută pe loc de condițiile rigide de intrare la facultăți, care, la rîndul lor, reflectă cerințele profesionale și sociale ale unei societăți pe cale de dispariție.” (subl. ns.)

Pe deasupra, oricînd ar avea nevoie de asemenea informații, cetățeanul de mîine le-ar găsi în cîteva secunde. Există posturi de televiziune și site-uri care fac adevărate spectacole din asemenea itemi de cultură generală. Desigur, le-ar găsi dacă i-ar interesa. O statistică la care ne raportăm frecvent spune că, pentru cam 80 % din tinerii Statelor Unite, istoria antică a avut loc prin anii... 1985.

Elevul pseudocibernetic

Să ne devină foarte clar: învățămîntului lancasterian, bazat îndeosebi pe memorie și valabil ațita vreme, i-a luat locul învățămîntul rațional, bazat pe gîndire. Acestuia începe tot mai insistent să-i ia locul învățămîntul selectiv, bazat pe afectivitate și pe ludic (neștiind ce vor, neștiind ce să vrea, elevii rețin doar ceea ce-i atrage, ceea ce conține și o componentă afectivă, ludică). Nu ne place, dar este un fapt real. Elevii viitorului nu vor putea fi siliți să învețe ceva, cu atît mai mult cu cît nu este încă limpede ce.

Simplificarea programelor analitice nu este decît paliativă. Un singur exemplu: s-au introdus în programa analitică Logica, Educația antreprenorială, Ecologia. Acestea îi fac pe elevii de astăzi să gîndească silogistic, să economisească banii sau să nu mai arunce gunoiul pe jos?

...Mai adăugați la toate acestea și dezinteresul pentru învățămînt al unei clase politice repetente și preferința de a prelungi starea de fapt prin imbecilizarea generațiilor viitoare de votanți. Mai adăugați incapacitatea de a crea surse de venit, deci de a avea un buget suficient de amplu spre a avea și pentru învățămînt bani suficienți. Mai adăugați și emigrarea de pe piața muncii, un fenomen pentru care criza economică este foarte răuvestitoare.

III. Școala prezentului viitor

Pentru ce îi pregătim, atunci, pe elevii noștri? Ineluctabil, după ce vor ieși, la diverse vîrste și cu diverse grade de pregătire profesională, după ce -majoritatea - își vor completa studiile într-o formă sau alta a învățămîntului superior sau postliceal, vor trebui să-și găsească o sursă de venit, alta decît banii de buzunar primiți de la părinți. Or, toate categoriile ocupaționale par a fi supuse recesiunii. Industria (tot mai neperformantă), agricultura (tot mai neproductivă), comerțul (tot mai afectat de scăderea nivelului de trai al populației), serviciile (în scădere, datorită aceluiași factori, ca și tot mai slabei pregătiri a profesioniștilor). Iar emigrarea în bloc nu mai e o soluție, dată fiind explicabila reacție de respingere a străinătății, sufocate de propria rată crescîndă a șomajului. Ce vor deveni elevii noștri. Evităm să dăm răspunsul care se află pe buzele tuturor.

Să spunem că unele măsuri privind predictibilitatea relevanței sociale a școlarizării s-au luat. Să menționăm aici

- diversificarea și modernizarea profilurilor de școlarizare,

- modularea învățămîntului tehnic,

- introducerea unor specializări corespunzînd unor ocupații / meserii moderne sau cerute pe piața muncii,

- includerea elevilor și cadrelor didactice în programe de perfecționare sau recalificare profesională,

- flexibilitatea admiterii în învățămîntul superior (fie ea interesată sau nu).

...Dar - nu vi se pare că toate acestea au un aer deja depășit: se adresează mai mult zilei de mîine decît celor mai îndepărtate? Evident, aceasta ar ține, nu de niște „consilii ale viitorului”, cum preconiza Toffler, ci de voință, interesul și priceperea factorilor de decizie. Ideea de a acorda „șanse egale pentru toți absolvenții” nu trebuie să se concretizeze obligatoriu în uniformizarea pregătirii lor ci, poate, în inovație curriculară și în autonomie sporită la polul unităților de învățămînt. Problemă, din nou, frînată de impactul crizei economice și a brumei de măsuri de protecție socială...

Dr. Adriana POPOVICI (va urma)

CREANGĂ - APOSTOLUL

(urmărire din pag. 1)

V-ați întrebat vreodată de ce, odată absolvite cursurile de la Socola, Creangă nu s-a întors acasă? Nu ignoră nimeni disprețul cu care vorbește despre lumea de peste Siret, unde "apa-i rea și lemnele pe sponci; iar vara te înăduși de căldură, și țințarii te chinuiesc amarnic", ceea ce orice student în anul I, plecând la facultate la Iași sau București în orice timp, va fi prefirat în minte. Și totuși, Creangă n-a revenit în lumea sa dragă, decât în ocazionale escapade. A rămas la Iași, într-o climă chinuitoare pentru sănătatea sa șubredă, apostol și ambasador al unei lumi frumoase și senine, "cu gospodari tot unul și unul, cu flăcăi voinici și fete mindre, care știau a învăța la muncă, dar și suveica".

A fost ambasador al limbii bogate, dulci-acrișoare, a moldoveanului de la munte și a apărut-o cu înfocare, pînă a fost recunoscut de "boierii" junimiști ca autoritate incontestabilă în tot ce ține de folclor, de viața românului. După ședințele de cenaclu prefera mondenelor popasuri la club sau cafenea să-l răpească pe Eminescu către o circiumă de capul căreia nu era mare lucru, dar unde aflase el un vin fără pereche. Dar asta e altceva; la intrarea sa în sala cenaclului era totdeauna întâmpinat cu un entuziast "Aaaa, Creangă!...".

A rămas mîndru de meleagurile sale, de meleagurile noastre și nicăieri, nici în Povești, nici în Povestiri, nu vorbește Creangă mai liric, mai însuflețit, mai serios decât în acele fragmente de Amintiri... care prefațează fiecare dintre cele patru capitole ale operei. A rămas apostolul simțirii, gîndirii, grăirii nemțene, care a așteptat cu fruntea sus venirea celui alt apostol, dintr-o generație mai tînără - Sadoveanu.

Vor mai trece multe pătore de veac și copiii tot vor mai rîde de stîngăcia lui Nică la urât, de dohotul lui moș Chiorpec Ciubotaru, de toate năzdrăvăniile și naivitățile lui, de șiretenia și de lăcomia lui, de șolțicăriile din povești. Chiar dacă înțeleg tot mai puține cuvinte.

Pentru acum, ajunge. Săru-mîna, domn' Creangă, apostole...

ANTOLOGIA REVISTEI APOSTOLUL

Rugăciune

Rătăcitor, cu ochii tulburi,
Cu trupul istovit de cale,
Eu cad neputincios, stăpîne,
În fața strălucirii tale.
În drum mi se desfac prăpăstii,
Și-n negură se-mbracă zarea,
Eu în genunchi spre tine caut:
Părinte, orînduie-mi cărarea!

În pieptul zbuciumat de doruri
Eu simt ispitele cum sapă,
Cum vor să-mi tulbure izvorul
Din care sufletul s-adapă.
Din valul lumii lor mă smulge
Și cu povața ta-nțeleaptă,
În veci spre cei rămași în urmă,
Tu, Doamne, vâzul meu îndreaptă.

Dezleagă minții mele taina
Și legea farmecelor firii,
Sădește-n brațul meu de-a pururi
Tăria urii și-a iubirii.
Dă-mi cîntecul și dă-mi lumina
Și zvonul firii-nrăgostite,
Dă-i raza soarelui de vară

Pleoapei mele ostenite.

Alungă patimile mele,
Pe veci strigarea lor o frînge,
Și de durerea altor inimi
Învăță-mă pe mine-a plînge.
Nu rostul meu, de-a pururi pradă
Ursitei maștere și reie,
Ci jalea unei lumi, părinte,
Să plîngă-n lacrimile mele.

Dă-mi tot amarul, toată truda
Aftor doruri fără leacuri,
Dă-mi viitorul în care urlă
Și gem roboile de veacuri.
De mult gem umiliții-n umbră,
Cu umeri gîrbovi de povară...
Durerea lor înfricoșată
În inimă tu mi-o coboară.

În suflet seamănă-mi furtună,
Să-l simt în matca-i cum se zbate,
Cum tot amarul se revarsă
Pe strunele înfiorate;
Și cum sub bolta lui aprinsă,
În smalt de fulgere albastre,
Încheagă-și glasul de aramă:
Cîntarea pămîirii noastre.

Octavian GOGA

CU SIGURANȚĂ, ȘCOALA POATE OFERI AUTENTICE MODELE UMANE

În condițiile vremii în care viețuim, cînd familia pierde, uneori, destul de ușor busola educației, preocupată mai mult de existența cotidiană, într-o societate în care se confundă frecvent valoarea cu nonvaloarea, tinerii găsesc anevoios un model autentic în care să creadă și pe care să-l urmeze. Ceea ce se etalează astăzi ca model pare mai degrabă un pseudomodel. În această conjunctură, sarcina școlii și a pedagogului sporește în dificultate, avalanșa falselor valori pîrînd de neoprit...

În contemporaneitate, ideea de model trebuie privită dintr-o perspectivă mai largă. Nu mai poate fi raportată la un singur individ, ca persoană care însușește calități de excepție. Auzim făcîndu-se referiri privind valoarea unui cercetător, intelectual, profesor, sportiv, actor. Seria poate continua pînă a numi aproape toate profesiile care sînt exersate în lume. O persoană considerată model dispune de calități deosebite aflate la valoarea maximă de exprimare într-un anumit domeniu de manifestare umană. Importantă este însă valoarea morală fără de care celelalte virtuți nu ar putea fi puse în lumină.

Strada și media sînt spectaculoase în sine și, ca atare, atractive în conținut și formă, mai ales pentru copii și tineri, aflați încă departe de puterea discernămintului. Există, în adolescență, tentația de a limita cu orice preț. Un motiv ar fi și atragerea atenției măcar și pentru o zi, ieșirea în față avînd mare importanță la o anumită vîrstă, indiferent cum, mai ales în lumea comunității, grupul de stradă avînd alte criterii de organizare decât cel școlar.

Spectacolul stradal, unele emisiuni televizate induc ideea că totul este facil, că poți duce o viață ușoară, fără muncă, fără carte, că lumea clubului de noapte te poate scoate în față. Ele aduc un prejudiciu serios actului educațional promovat de familie și de școală.

Puțini ochi sesizează un model autentic. Adevăratul model se lasă greu descoperit, nu are nimic spectaculos. În schimb, lumea cîntăreților, lumea sportivilor, lumea manechinilor au un serios impact asupra tinerilor. Ele oferă modele vrînd-nevrînd. Dacă selecția ar funcționa, nimic rău în asta. Căci și în domeniile respective apar valori autentice care adună la baza devenirii lor serioase sacrificii, renunțări, ore de muncă epuizantă. Surprinzător,

cei mai mulți adolescenți care își aleg modele din lumea sportivilor, manechinilor sau cîntăreților nu cunosc mai nimic din etapele drumului parcurs de respectivele persoane. Mai mult, nu cunosc nimic despre viața personală sau despre familia acestora. Valoarea morală, în această împrejurare, nici nu intră în discuție.

De cele mai multe ori, viața arată că etalonul se află în preajma noastră, în familie, la școală, printre rude, prieteni, cunoștințe. Poate fi părintele un model? Cu siguranță! Poate fi pedagogul un model? Desigur! Și încă unul autentic pentru că este înzestrat cu știința îndrumării, avînd studii care îl recomandă în această privință.

Societatea are modele? Sigur că da, în măsura în care are la bază iubirea semenului față de semen și se sprijină pe respectul față de legea umană.

Există un model ideal? Greu de spus, greu de găsit. Istoria umanității oferă numeroase exemple de personalități de excepție. Dar nu credem că modelul ideal are prioritate în momentul de față. De cele mai multe ori, un gest, o faptă bună pot deveni exemple pilduitoare pentru un tînăr în plină formare. A regăsi într-o persoană autentică, bucuria și curajul întreprinderii faptelor bune înseamnă a găsi modelul.

Se află în jurul nostru oameni care valorifică potențialități, talente, calități cu un firesc ce impresionează. Merită să menționăm că a avea un model este un frumos exercițiu de admirație. Reușita depinde de cîtă distanță se lasă față de cel admirat, prin propria detașare, prin cunoașterea de sine. Urmează să se descopere de către fiecare autenticul, particularitatea care stă la baza exersării rostului în viață.

Școala este spațiul multor întîmplări vii, atrăgătoare, provocatoare. Ele rîmîn mereu în pachetul priorităților cu amintiri, cu bunele și relele care ne-au marcat anii copilăriei. Elevi și profesori, profesori și elevi! Eterna ecuație educațională! Elevul și profesorul formează, în multe situații, o echipă conjuncturală. Rareori elevul are posibilitatea să-și aleagă prin propria voință educatorul, cel puțin în momentul de față.

Profesor
Leonard ROTARU

(continuare în numărul viitor)

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32,
Piatra Neamț

Prețul: 1 LEU

Ghid pentru egalitatea de șanse în educație

La începutul lunii martie, în sala de conferințe a GrandHotel Ceahlăul din Piatra Neamț a avut loc seminarul de lansare a "Ghidului pentru egalitatea de șanse și de gen" din cadrul proiectului "Promovarea prin activități inovatoare a egalității de șanse și de gen în cadrul organizațiilor partenerilor sociali, cu accent pe instituțiile de educație". Proiectul

este implementat de Federația Sindicatului Învățămînt în cadrul unui parteneriat realizat cu Uniunea Județeană a Sindicatelor Libere din Învățămînt Bistrița Năsăud, ESTE - Fundația pentru Studiul și Dezvoltarea regiunii de est a Madridului (Spania), EFAL - Asociația de Formare a Lucrătorilor din Italia, TILS România SRL și firma de consultanță și formare în management organizațional și în managementul schimbării Camporlecchio Educațional.

Ghidul este unul dintre rezul-

tatele concrete ale proiectului, finanțat din FSE, alături de analiza europeană și națională multi-regională a situației egalității de șanse și de gen în țara noastră și de broșura "Equal". În proiect vor mai fi realizate un set de instrumente de promovare a acestor principii, o platformă multi-regională de comunicare on line accesibilă partenerilor sociali, instituțiilor de educație și autorităților publice și locale, precum și un manual de utilizare a acestei platforme. "Seminarul de lansare a Ghidului

urmează să aibă loc, după lansarea sa la Bistrița Năsăud și la noi, la Piatra Neamț, în luna iunie și la București. Există mai multe astfel de ghiduri ale egalității de șanse, însă noutatea absolută sau plus valoarea celui pe care-l lansăm noi este legată de faptul că noi ne referim și la instituțiile de educație și la șanse egale inclusiv pentru copiii care se formează în școli", a precizat președintele Filialei Neamț a FSLI, managerul proiectului Gabriel Ploscă.

A. BRUDARU

Neamțul, județ pilot într-un program franco-român

La sfîrșitul lunii s-a lansat, la Institutul Francez din București, în prezența lui Stanislas Pierret, directorul Institutului Francez din România, consilier al Ambasadei Franței, și a lui Jacques Bortuzzo, atașatul de cooperare educativă al Ambasadei Franței, proiectul "Profil.file", parteneriat între Ambasada Franței și Ministerul Educației Cercetării Tineretului și Sportului (MECTS). Pentru 2012-2013, Ambasada Franței prin Institutul Francez, în colaborare cu MECTS, prin expertul tehnic internațional CECRL, a propus județul Neamț ca județ pilot din 15 la nivel național - în Moldova, județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, într-un proiect în cadrul "Programului franco-român de predare-învățare a limbii franceze în sistemul educativ românesc".

Județele pilot au fost alese în funcție de importanța acordată predării-învățării limbii franceze în școli și a implicării actorilor educaționali.

"Prima etapă a proiectului prevede, pentru anul 2012-2013, crearea unei rețele de școli pilot, crearea unui grup de formatori în didactica limbii franceze acreditați de MECTS și Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților, dar și selectarea și formarea formatorilor,

conceperea, acreditarea și derularea unor module de formare în cadrul Caselor Corpului Didactic de către formatorii acreditați. Din cîte

am fost informați proiectul va fi extins pentru perioada 2013-2015. Pentru județul nostru partenerii locali sînt Institutul Francez din Iași, Inspectoratul Școlar al Județului (ISJ) Neamț și CCD Neamț", ne-a spus inspectorul de limbă franceză, Cristina Girgori, din cadrul ISJ Neamț.

Școlile pilot ce urmează să fie selectate în județ vor fi un liceu teoretic, un liceu vocațional sau profesional și o școală generală, din care o unitate de învățămînt din mediul rural în cadrul căreia se va urmări înnoirea practicilor de predare a limbii franceze, integrarea predării-învățării limbii franceze în Proiectul de Dezvoltare Instituțională (PDI-ul) școlii, să favorizeze accesul elevilor și al profesorilor la resurse în limba franceză, să amelioreze nivelul de performanță în limba franceză al elevilor la examenele/testele naționale, la probele pentru obținerea certificatelor lingvistice, dar și să dezvolte activități școlare inovative, activități extra-școlare și parteneriate educative care să încurajeze dezvoltarea competențelor în limba franceză ale elevilor.

Deocamdată, proiectul se află în faza de selecție a școlilor pilot și a formatorilor (pe baza candidaturilor depuse). În învățămîntul preuniversitar, proiectul urmărește promovarea limbii franceze în școlile românești, încurajarea parteneriatelor educative franco-române și favorizarea accesului la informație și documentare în cadrul CDI-urilor.

B. Angela

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1994)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - director fondator
Iosif COVASAN - director economic, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Constantin TOMȘA, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct,
Dumitrița VASILCA, Mihai FLOROAIĂ, A. OPRÎȘ (apostolul_musatin@yahoo.com) - subredacția Roman, Carmen DASCĂLU (secretar),
Dorian RADU - tehnoredactare, foto.